

I

(Informácie)

RADA

SPOLOČNÁ POZÍCIA (ES) č. 19/2006

prijatá Radou 24. júla 2006

na účely prijatia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. .../2006 z xx. xxx 2006 o právach a povinnostiach cestujúcich v medzinárodnej železničnej preprave

(2006/C 289 E/01)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 71 ods. 1,

so zreteľom na návrh Komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov ⁽²⁾,

konajúc v súlade s postupom stanoveným v článku 251 zmluvy ⁽³⁾,

keďže:

- (1) V rámci spoločnej dopravnej politiky je dôležité ochrániť užívateľské práva cestujúcich medzinárodnej železničnej dopravy, ktorí cestujú medzi členskými štátmi, a zlepšiť kvalitu a efektívnosť služieb medzinárodnej osobnej železničnej dopravy medzi členskými štátmi s cieľom prispieť k zvýšeniu podielu železničnej dopravy vo vzťahu k iným spôsobom dopravy.
- (2) Oznámenie Komisie „Stratégia politiky na ochranu spotrebiteľa pre roky 2002 – 2006“ ⁽⁴⁾ určuje cieľ, ktorým je dosiahnuť úroveň ochrany spotrebiteľa v oblasti dopravy v súlade s článkom 153 ods. 2 zmluvy.
- (3) V železničnej doprave je cestujúci slabšou stranou prepravnej zmluvy a je potrebné v tomto ohľade jeho práva chrániť.

- (4) Medzi práva užívateľa služieb železničnej prepravy patrí informovanie o spoji pred uskutočnením cesty a počas cesty. Ak je to možné, mali by železničné podniky a predajcovia prepravných dokladov poskytovať tieto informácie vopred a čo najskôr.

- (5) Podrobnejšie požiadavky na poskytovanie cestovných informácií budú vymedzené v technických podmienkach interoperability (TSI), ktoré sú uvedené v kapitole II smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/16/ES z 19. marca 2001 o interoperabilite konvenčného železničného systému ⁽⁵⁾.

- (6) Posilnenie práv cestujúcich medzinárodnej železničnej prepravy by malo byť založené na existujúcom systéme medzinárodného práva v tejto oblasti, ktoré sa nachádza v dodatku A Jednotných právnych predpisov pre zmluvu o medzinárodnej železničnej preprave cestujúcich (CIV) k Dohovoru o medzinárodnej železničnej preprave (COTIF) z 9. mája 1980 zmenenom Protokolom o zmene Dohovoru o medzinárodnej železničnej preprave z 3. júla 1999 (Protokol 1999).

- (7) Železničné podniky by mali spolupracovať, aby cestujúcim uľahčili prechod od jedného prevádzkovateľa k druhému prostredníctvom poskytovania priamych prepravných dokladov vždy, keď je to možné.

- (8) Poskytovanie informácií a prepravných dokladov cestujúcim medzinárodnej železničnej prepravy by sa malo uľahčiť prispôbením počítačových systémov spoločným špecifikáciám.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 221, 8.9.2005, s. 8.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 71, 22.3.2005, s. 26.

⁽³⁾ Stanovisko Európskeho parlamentu z 28.9.2005 (zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku), spoločná pozícia Rady z 24. júla 2006 a pozícia Európskeho parlamentu z ... (zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku).

⁽⁴⁾ Ú. v. ES C 137, 8.6.2002, s. 2.

⁽⁵⁾ Ú. v. ES L 110, 20.4.2001, s. 1. Smernica zmenená a doplnená smernicou 2004/50/ES (Ú. v. EÚ L 164, 30.4.2004, s. 114).

- (9) Pokračovanie v zavádzaní informačných a rezervačných systémov by sa malo uskutočňovať v súlade s TSI.
- (10) Medzinárodná osobná železničná preprava by mala byť všeobecne v prospech občanov. Osoby so zníženou pohyblivosťou v dôsledku postihnutia, veku alebo z akéhokoľvek iného dôvodu by preto mali mať prístup k železničnej preprave porovnateľný s prístupom ostatných občanov. Osoby so zníženou pohyblivosťou majú ako všetci ostatní občania rovnaké právo na voľný pohyb, slobodu výberu a nediskrimináciu. Osobitná pozornosť by sa mala okrem iného venovať poskytovaniu informácií o prístupnosti služieb železničnej prepravy osobám so zníženou pohyblivosťou, podmienkam prístupu k vozňom a k zariadeniam vo vlaku. S cieľom poskytnúť najlepšie informácie o meškaniach pre cestujúcich s poškodením zmyslových orgánov, by mali sa používať vizuálne, prípadne zvukové systémy, podľa toho čo je vhodné. Osoby so zníženou pohyblivosťou by mali mať možnosť zakúpiť si prepravné doklady vo vlaku bez dodatočných poplatkov.
- (11) Železničné podniky by mali byť povinne poistené, alebo by mali mať povinnosť prijať rovnocenné opatrenia na pokrytie svojej zodpovednosti voči cestujúcim medzinárodnej železničnej prepravy v prípade nehody. V budúcnosti by sa mala preskúmať minimálna výška poisteného krytia železničných podnikov.
- (12) Posilnenie práva na náhradu škody a pomoc v prípade meškania, zmeškaného spoja alebo odrieknutie medzinárodného spoja by malo v prospech cestujúcich viesť k väčšej stimulácii trhu medzinárodnej osobnej železničnej prepravy.
- (13) Je žiaduce, aby toto nariadenie vytvorilo systém náhrady škody cestujúcich v prípade meškania, ktoré je spojené so zodpovednosťou železničného podniku, na rovnakom základe ako medzinárodný systém ustanovený dohovorom COTIF a najmä jeho dodatkom CIV, ktorý sa týka práv cestujúcich.
- (14) Je žiaduce, aby boli v období bezprostredne po nehode jej obeť a ich rodinní príslušníci zbavení krátkodobých finančných starostí.
- (15) Je v záujme cestujúcich medzinárodnej železničnej prepravy, aby sa po dohode s orgánmi verejnej moci prijali vhodné opatrenia na zabezpečenie osobnej bezpečnosti na staniciach, ako aj vo vlakoch.
- (16) Cestujúci medzinárodnej železničnej prepravy by mali mať možnosť podať akémukoľvek zainteresovanému železničnému podniku alebo predajcovi prepravných dokladov sťažnosť, ktorá sa týka práv a povinností vyplývajúcich z tohto nariadenia, a právo dostať odpoveď v primeranej lehote.
- (17) Železničné podniky by mali určiť, riadiť a sledovať normy kvality služieb medzinárodnej osobnej prepravy.
- (18) Obsah tohto nariadenia by sa mal podľa vývoja trhu preskúmať s ohľadom na úpravu finančných súm kvôli inflácii a požiadavkám na informácie a kvalitu služieb. Mali by sa preskúmať aj účinky tohto nariadenia na kvalitu služieb.
- (19) Týmto nariadením nie je dotknutá smernice a Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov ⁽¹⁾.
- (20) Členské štáty by mali stanoviť sankcie uplatniteľné v prípade porušenia tohto nariadenia a zabezpečiť ich uplatňovanie. Sankcie, ktoré môžu zahŕňať platbu náhrady škody dotknutej osobe, by mali byť účinné, primerané a odradzujúce.
- (21) Keďže ciele tohto nariadenia, a to rozvoj železníc Spoločenstva a zavedenie práv cestujúcich v medzinárodnej železničnej preprave, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni samotných členských štátov vzhľadom na významné medzinárodné rozmery a potrebu medzinárodnej koordinácie medzinárodnej osobnej dopravy, a preto ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Spoločenstva, môže Spoločenstvo prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 zmluvy. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku neprekračuje toto nariadenie rámec nevyhnutný na dosiahnutie týchto cieľov.
- (22) Cieľom tohto nariadenia je podporovať cezhraničnú integráciu v oblastiach, v ktorých občania dvoch alebo viacerých susediacich členských štátov pracujú a v podstatnej miere bývajú v inom členskom štáte. Z tohto dôvodu by sa členským štátom malo umožniť dočasne udeľovať výnimky pre jednotlivé cezhraničné spoje. Tieto spoje môžu poskytovať prepravu v prímestskom regióne alebo regióne, ktorý sa nachádza v dvoch alebo viacerých členských štátoch, v regiónoch, v ktorých sa podstatná časť prepravy uskutočňuje mimo územia Spoločenstva, kde krátka časť trasy prechádza územím ďalšieho členského štátu alebo, ak prechádza do iného členského štátu len do konečnej stanice.
- (23) Opatrenia nevyhnutné na vykonanie tohto nariadenia by sa mali prijať v súlade s rozhodnutím Rady 1999/468/ES z 28. júna 1999, ktorým sa ustanovujú postupy pre výkon vykonávacích právomocí prenesených na Komisiu ⁽²⁾,

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 281, 23.11.1995, s. 31. Smernica zmenená a doplnená nariadením (ES) č. 1882/2003 (Ú. v. EÚ L 284, 31.10.2003, s. 1).

⁽²⁾ Ú. v. ES L 184, 17.7.1999, s. 23.

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

KAPITOLA I

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Predmet úpravy

Toto nariadenie ustanovuje pravidlá, ktoré sa týkajú:

- a) informácií, ktoré majú železničné podniky poskytovať, uzavretia prepravných zmlúv, vydávania prepravných dokladov a zavedenia počítačového informačného a rezervačného systému pre železničnú prepravu,
- b) zodpovednosti železničných podnikov a ich poistnej povinnosti voči cestujúcim a za ich batožinu,
- c) povinnosti železničných podnikov voči cestujúcim pri meškani,
- d) ochrany a pomoci osobám so zníženou pohyblivosťou, ktoré cestujú po železnici,
- e) vymedzenia a monitorovania noriem kvality medzinárodných spojov, riadenia rizík osobnej bezpečnosti cestujúcich a riešenie sťažností, a
- f) všeobecných pravidiel presadzovania.

Článok 2

Rozsah pôsobnosti

1. Pokiaľ odseky 2, 3 a 4 neustanovujú inak, toto nariadenie sa uplatňuje na celom území Spoločenstva na medzinárodnú prepravu na vnútroštátnych alebo medzinárodných spojoch, ktoré prevádzkuje jeden alebo viacero železničných podnikov s licenciou udelenou v súlade so smernicou Rady 95/18/ES z 19. júna 1995 o udeľovaní licencií železničným podnikom⁽¹⁾.
2. Kapitola IV a článok 25 sa vzťahujú iba na medzinárodnú prepravu na medzinárodných spojoch.
3. Kapitola V sa vzťahuje aj na vnútroštátnu prepravu v medzinárodných spojoch.
4. Členské štáty môžu na transparentnom a nediskriminačnom základe udeliť dočasnú výnimku z uplatňovania ustanovení tohto nariadenia najviac na 5 rokov, ktorú je možné obnoviť pre určité medzinárodné spoje alebo medzinárodnú prepravu, ktoré sú vo mimoriadnom postavení, keďže
 - a) medzinárodný spoj zabezpečuje prepravu s cieľom plniť dopravné potreby prímestského regiónu alebo regiónu, ktorý sa nachádza v dvoch alebo viacerých členských štátoch, alebo

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 143, 27.6.1995, s. 70. Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2004/49/ES (Ú. v. EÚ L 164, 30.4.2004, s. 44).

- b) podstatná časť medzinárodného spoja vrátane najmenej jedného plánovaného zastavenia v stanici sa uskutočňuje mimo územia Spoločenstva, alebo

- c) medzinárodný spoj začína a končí v tom istom členskom štáte a prechádza územím iného členského štátu so zastaveniami na obchodné účely alebo bez takýchto zastavení, po trase kratšej ako 100 km, alebo

- d) medzinárodný spoj prekračuje hranicu jedného členského štátu a končí na najbližšej železničnej stanici pri hranici.

Členské štáty informujú Komisiu o takejto výnimke. Komisia určí, či je výnimka v súlade s ustanoveniami tohto článku.

Článok 3

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia platia tieto vymedzenia pojmov:

1. „železničný podnik“ je železničný podnik v zmysle článku 2 smernice 2001/14/ES⁽²⁾, a každý iný verejnoprávny alebo súkromný podnik, ktorého predmetom činnosti je preprava tovaru a/alebo cestujúcich po železnici, pričom tento podnik musí zabezpečiť trakciu; patria sem aj podniky, ktoré poskytujú výlučne trakciu;
2. „dopravca“ je železničný podnik, s ktorým cestujúci uzavrel prepravnú zmluvu, alebo viaceré po sebe nasledujúce železničné podniky, ktoré sú zodpovedné na základe tejto zmluvy;
3. „vykonávajúci dopravca“ je železničný podnik, ktorý neuzavrel prepravnú zmluvu s cestujúcim, ale je železničným podnikom, ktorý je zmluvnou stranou prepravnej zmluvy, poverený vykonaním celej železničnej prepravy alebo jej časti;
4. „manažér infraštruktúry“ je každý orgán alebo podnik, ktorý podľa článku 3 smernice 91/440/EHS⁽³⁾ zodpovedá najmä za zriaďovanie a údržbu železničnej infraštruktúry alebo jej častí, čo môže zahŕňať prevádzkovanie systémov riadenia infraštruktúry a bezpečnostných systémov. Funkcie manažéra infraštruktúry siete alebo časti siete môžu byť prenesené na rôzne orgány alebo podniky;
5. „manažér stanice“ je organizačná jednotka v členskom štáte, ktorá nesie zodpovednosť za riadenie železničnej stanice a môže byť zároveň manažérom infraštruktúry;

⁽²⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/14/ES z 26. februára 2001 o pridelovaní kapacity železničnej infraštruktúry, vyberaní poplatkov za používanie železničnej infraštruktúry (Ú. v. ES L 75, 15.3.2001, s. 29). Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou 2004/49/ES.

⁽³⁾ Smernica Rady 91/440/ES z 29. júla 1991 o rozvoji železníc Spoločenstva (Ú. v. ES L 237, 24.8.1991, s. 25). Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2004/51/ES (Ú. v. EÚ L 164, 30.4.2004, s. 164).

6. „prevádzkovateľ zázrazdu“ je organizátor alebo maloobchodný predajca, v zmysle článku 2 ods. 2 a 3 smernice 90/314/EHS⁽¹⁾ odlišný od železničného podniku;
7. „predajca prepravných dokladov“ je každý predajca služieb železničnej prepravy, ktorý uzatvára prepravné zmluvy a predáva prepravné doklady v mene železničného podniku alebo vo vlastnom mene;
8. „prepravná zmluva“ je zmluva o platenej alebo neplatenej preprave medzi železničným podnikom alebo predajcom prepravných dokladov a cestujúcim o poskytnutí jednej alebo viacerých dopravných služieb;
9. „rezervácia“ je oprávnenie v papierovej alebo elektronickej forme, na základe ktorého vzniká nárok na prepravu, pokiaľ boli vopred potvrdené individuálne podrobnosti o preprave;
10. „priamy cestovný lístok“ je prepravný doklad alebo prepravné doklady, ktoré predstavujú prepravnú zmluvu na seba nadväzujúce služby železničnej prepravy, ktoré prevádzkuje jeden alebo viaceré železničné podniky;
11. „medzinárodná cesta“ je osobná preprava po železnici medzi dvoma členskými štátmi na základe jednej prepravnej zmluvy, pričom medzi východiskovou stanicou a cieľovou stanicou cestujúci prekračuje hranicu aspoň jedného členského štátu a na základe tej istej zmluvy cestujúci cestuje aspoň jedným medzinárodným spojom. Cestujúci môže v závislosti od východiskovej stanice a cieľovej stanice, ktoré sú uvedené v prepravnej zmluve, cestovať aj jedným alebo viacerými vnútroštátnymi spojmi;
12. „vnútroštátna cesta“ je osobná preprava po železnici na základe jednej prepravnej zmluvy, pričom cestujúci neprekračuje hranice členského štátu;
13. „medzinárodný spoj“ je spoj osobnej železničnej prepravy, ktorý začína a končí v Spoločenstve a prekračuje hranicu aspoň jedného členského štátu;
14. „vnútroštátny spoj“ je spoj osobnej železničnej prepravy, ktorý neprekračuje hranice členského štátu;
15. „meškanie“ je časový rozdiel medzi časom plánovaného príchodu cestujúceho podľa zverejneného cestovného poriadku a aktuálnym alebo očakávaným príchodom;
16. „počítačový informačný a rezervačný systém pre železničnú prepravu (CIRSRT)“ je počítačový systém s informáciami o službách železničnej prepravy, ktoré ponúka železničný podnik; informácie o spojoch osobnej prepravy uložené v CIRSRT obsahujú údaje o:
- a) cestovných poriadkoch a harmonogramoch spojov osobnej prepravy;
 - b) dostupnosti sedadiel v spojoch osobnej prepravy;
 - c) cestovnom a osobitných podmienkach;
 - d) prístupnosti vlakov osobám so zníženou pohyblivosťou;
 - e) zariadeniach, prostredníctvom ktorých sa môže vykonať rezervácia alebo výdaj prepravných dokladov, pričom niektoré alebo všetky uvedené zariadenia by mali byť k dispozícii užívateľom;
17. „osoba so zníženou pohyblivosťou“ každá osoba, ktorej pohyblivosť pri využívaní dopravy je znížená kvôli akémukoľvek fyzickému postihnutiu (poškodeniu orgánov zmyslového vnímania alebo pohybového ústrojenstva, trvalému alebo dočasnému), duševnému postihnutiu alebo poškodeniu alebo inému dôvodu postihnutia alebo veku, a ktorej situácia si vyžaduje primeranú pozornosť a prispôbenie služieb, ktoré sú k dispozícii pre všetkých cestujúcich jej potrebám;
18. „všeobecné prepravné podmienky“ sú platné právne záväzné podmienky dopravcu vo forme všeobecných obchodných podmienok alebo taríf v každom členskom štáte, ktoré sa uzavretím prepravnej zmluvy stali ich súčasťou;
19. „vozidlo“ je motorové vozidlo alebo príves, ktoré sa prepravujú pri preprave osôb.

KAPITOLA II

PREPRavná ZMLUVA, INFORMÁCIE A PREPRavné DOKLADY

Článok 4

Prepravná zmluva

Pokiaľ táto kapitola neustanovuje inak, na uzavretie a vykonávanie prepravnej zmluvy a poskytovanie informácií a prepravných dokladov sa uplatňujú ustanovenia hlavy II a III prílohy I.

Článok 5

Vylúčenie zrieknutia sa povinností a stanovenie obmedzení

1. Povinnosti voči cestujúcim podľa tohto nariadenia sa nemôžu obmedzovať, ani sa ich nemožno zrieknuť prostredníctvom odchýlnych alebo obmedzujúcich ustanovení v prepravnej zmluve.

2. Železničné podniky môžu ponúknuť zmluvné podmienky, ktoré sú pre cestujúceho výhodnejšie ako podmienky ustanovené v tomto nariadení.

Článok 6

Povinnosť poskytnúť informácie o zrušení medzinárodných spojov

Železničné podniky vhodnými prostriedkami zverejnia informácie o zrušení medzinárodných spojov ešte predtým, ako toto zrušenie vykonajú.

⁽¹⁾ Smernica Rady 90/314/EHS z 13. júna 1990 o balíku cestovných, dovolenkových a výletných služieb (Ú. v. ES L 158, 23.6.1990, s. 59).

Článok 7

Cestovné informácie

1. Bez toho, aby bol dotknutý článok 9, železničný podnik a predajca prepravných dokladov, ktorý ponúka prepravné zmluvy v mene jedného alebo viacerých železničných podnikov, poskytnú na požiadanie cestujúcemu o medzinárodnej ceste, pre ktorú dotknutý železničný podnik ponúkol prepravnú zmluvu, aspoň informácie uvedené v časti I prílohy II. Predajca prepravných dokladov, ktorý ponúka prepravné zmluvy vo vlastnom mene, a cestovné kancelárie poskytujú tieto informácie, ak sú dostupné.

2. Železničné podniky poskytnú cestujúcemu počas medzinárodnej cesty aspoň informácie uvedené v časti II prílohy II.

3. Informácie uvedené v odseku 1 a 2 sa poskytnú v najprímernejšej podobe.

Článok 8

Dostupnosť prepravných dokladov, priamych cestovných lístkov a rezervácií

1. Železničný podnik a predajcovia prepravných dokladov ponúkajú prepravné doklady, priame cestovné lístky a rezervácie, ak sú dostupné. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 2, predáva železničný podnik prepravné doklady cestujúcim aspoň na jednom z týchto predajných miest:

- a) predajňa prepravných dokladov alebo predajný automat,
- b) telefón/internet alebo iné široko dostupné informačné technológie,
- c) vo vlaku.

2. Železničné podniky ponúkajú možnosť zakúpiť si prepravné doklady pre daný spoj vo vlaku, pokiaľ to nie je obmedzené alebo vylúčené z dôvodov bezpečnosti alebo politiky boja proti podvodom, povinnej rezervácie miest alebo z primeraných obchodných dôvodov.

Článok 9

Cestovné informačné a rezervačné systémy

1. Na poskytovanie informácií a vydávanie prepravných dokladov, ktoré sú uvedené v tomto nariadení, používajú železničné podniky a predajcovia prepravných dokladov systém CIRSRT, ktorý sa zriadi postupmi uvedenými v tomto článku.

2. Na účely tohto nariadenia sa uplatňujú technické podmienky pre interoperabilitu (TSI), ktoré sú uvedené v smernici 2001/16/ES.

3. Na základe návrhu predloženého Európskou železničnou agentúrou (ERA) prijme Komisia do ... (*) TSI telematických aplikácií pre osobnú dopravu. TSI umožnia poskytovanie informácií, ktoré sú uvedené v prílohe II, a vydávanie prepravných dokladov tak, ako to ustanovuje toto nariadenie.

(*) Jeden rok po prijatí tohto nariadenia.

4. Železničné podniky zriadia systém CIRSRT podľa požiadaviek uvedených v TSI v súlade s plánom uskutočňovania uvedeným v TSI.

5. Pokiaľ smernica 95/46/ES neustanovuje inak, železničný podnik ani predajca prepravných dokladov nesprístupní osobné informácie o rezerváciách iným železničným podnikom a/alebo predajcom prepravných dokladov.

KAPITOLA III

ZODPOVEDNOSŤ ŽELEZNIČNÝCH PODNIKOV VOČI CESTUJÚCIM A ZA ICH BATOŽINU

Článok 10

Zodpovednosť voči cestujúcim a za batožinu

Pokiaľ táto kapitola neustanovuje inak, zodpovednosť železničných podnikov voči cestujúcim a za ich batožinu sa spravuje kapitolou I, III a IV hlavy IV, hlavou VI a hlavou VII prílohy I.

Článok 11

Poistenie

1. Povinnosťou ustanovenou v článku 9 smernice 95/18/ES, pokiaľ sa vzťahuje na zodpovednosť voči cestujúcim, sa rozumie požiadavka, aby bol železničný podnik primerane poistený alebo prijal rovnocenné opatrenia na pokrytie svojej zodpovednosti podľa tohto nariadenia.

2. Komisia do ... (*) predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o ustanovení minimálnej výšky poisteného krytia železničných podnikov. V prípade potreby sa k správe priložia vhodné návrhy alebo odporúčania v tejto veci.

Článok 12

Zálohové platby

1. V prípade usmrtenia alebo zranenia cestujúceho zaplatí železničný podnik bezodkladne a najneskôr do pätnástich dní po určení totožnosti fyzickej osoby, ktorá má nárok na náhradu škody, zálohové platby vo výške, ktorá je potrebná na uspokojenie bezprostredných finančných potrieb a úmerná spôsobenej škode.

2. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 1, je výška zálohovej platby v prípade usmrtenia najmenej 21 000 EUR na jedného cestujúceho.

3. Zálohová platba nepredstavuje uznanie zodpovednosti a môže sa odčítať od akejkoľvek sumy zaplatenej neskôr na základe tohto nariadenia, je však nenávratná s výnimkou prípadov, keď bola škoda spôsobená nedbanlivosťou alebo zaviním cestujúceho, alebo prípadov, keď osoba, ktorá dostala zálohovú platbu, nemala nárok na náhradu škody.

KAPITOLA IV

MEŠKANIA SPOJA, ZMEŠKANIE PRÍPOJA A ODRIEKNUTIA SPOJA

Článok 13

Zodpovednosť za meškanie spoja, zmeškanie prípoja a odrieknutie spoja

Pokiaľ táto kapitola neustanovuje inak, zodpovednosť železničných podnikov vo vzťahu k meškaniu spoja, zmeškaniu prípoja a odrieknutiu spoja sa spravuje kapitolou II hlavy IV prílohy I.

Článok 14

Náhrada cestovného a presmerovanie

Ak sa odôvodnene očakáva, že meškanie príchodu do cieľovej stanice podľa prepravnej zmluvy bude viac ako 60 minút, má cestujúci bezodkladne možnosť výberu medzi:

- a) náhradou plnej ceny prepravného dokladu v súlade s podmienkami, za ktorých bol zaplatený, za časť alebo časti jeho cesty, ktorá nebola uskutočnená alebo za časť alebo časti cesty, ktoré už boli uskutočnené, ak medzinárodná cesta už nespĺňa účel vo vzťahu k pôvodnému plánu cesty cestujúceho, a spolu s prípadnou spätočnou prepravou, do východiskovej stanice pri najbližšej príležitosti. Vyplatenie náhrady sa uskutoční za tých istých podmienok ako v prípade náhrady škody uvedenej v článku 15, alebo
- b) pokračovaním alebo presmerovaním do cieľovej stanice pri najbližšej príležitosti za porovnateľných prepravných podmienok, alebo
- c) pokračovaním alebo presmerovaním do cieľovej stanice za porovnateľných prepravných podmienok neskôr podľa prania cestujúceho.

Článok 15

Náhrada ceny prepravného dokladu

1. Cestujúci môže bez straty práva na prepravu žiadať od železničného podniku náhradu za meškanie, ak je vystavený meškaniu, za ktoré mu prepravný doklad nebol preplatený v súlade s článkom 14. Minimálne náhrady škody za meškanie je:

- a) 25 % ceny prepravného dokladu v prípade meškania od 60 do 119 minút;
- b) 50 % ceny prepravného dokladu v prípade meškania 120 minút alebo viac.

Ak je predmetom prepravnej zmluvy spätočná cesta, náhrada škody za meškanie na prvej ceste alebo spätočnej ceste sa vypočíta vo vzťahu k polovičnej cene zaplatenej za prepravný doklad. Rovnakým spôsobom sa v pomere k celkovej cene

vypočíta cena za zmeškaný spoj podľa akejkoľvek inej formy prepravnej zmluvy, ktorá umožňuje cestovanie niekoľkými po sebe nasledujúcimi spojmi

Pri výpočte dĺžky meškania sa neberie do úvahy meškanie, v prípade ktorého môže železničný podnik preukázať, že nastalo mimo územia členského štátu.

2. Náhrada ceny prepravného dokladu sa vypláca do 14 dní po podaní žiadosti o náhradu. Náhrada môže byť vyplatená vo forme poukážok a/alebo iných služieb, ak sú zmluvné podmienky (najmä vzhľadom na obdobie platnosti a cieľovú stanicu) flexibilné. Náhrada sa vypláca v hotovosti na požiadanie cestujúceho, ak by poukážky alebo iné služby nemali pre cestujúceho žiadnu hodnotu.

3. Náhrada ceny prepravného dokladu sa neznižuje o náklady finančnej transakcie, ako sú poplatky, náklady na telefonické spojenie alebo poštové známky. Železničné podniky môžu zaviesť minimálnu čiastku, pod úroveň ktorej sa náhrady nebudú vyplácať. Táto minimálna čiastka nepresiahne 4 EUR.

4. Cestujúci nemá nárok na náhradu, ak bol informovaný o meškani predtým, ako si kúpil prepravný doklad, alebo ak je meškanie z dôvodu pokračovania iným spojom alebo presmerovania kratšie ako 60 minút.

Článok 16

Pomoc

1. V prípade meškania pri príchode alebo odchode informuje železničný podnik alebo manažér stanice cestujúcich o situácii a predpokladanom čase odchodu a predpokladanom čase príchodu hneď, ako sú tieto informácie k dispozícii.

2. V prípade meškania uvedeného v odseku 1, ktoré je dlhšie ako 60 minút, sa cestujúcim bezplatne ponúkne:

- a) jedlo a občerstvenie primerane k času čakania, ak je dostupné vo vlaku alebo na stanici,
- b) hotel alebo iné ubytovanie a doprava medzi železničnou stanicou a miestom ubytovania, v prípade, že je nevyhnutný pobyt v dĺžke jednej alebo niekoľkých nocí alebo je nevyhnutný ďalší pobyt, ak je to prakticky možné,
- c) ak je vlak zablokovaný na trati, prepravu z vlaku do železničnej stanice, do náhradnej východiskovej stanice alebo cieľovej stanice spoja, ak je to prakticky možné.

3. Ak medzinárodný železničný spoj nemôže ďalej pokračovať v ceste, zabezpečia železničné podniky pre cestujúcich čo najskôr náhradný dopravný spoj.

4. Železničné podniky na žiadosť cestujúceho potvrdia na prepravnom doklade, že železničný spoj mal meškanie, ktoré viedlo k zmeškaniu prípoja, prípadne že bol spoj odrieknutý.

5. Pri uplatňovaní odsekov 1, 2 a 3 venuje prevádzkujúci železničný podnik mimoriadnu pozornosť potrebách osobám so zníženou pohyblivosťou a osobám, ktoré ich sprevádzajú.

KAPITOLA V

OSOBY SO ZNÍŽENOU POHYBLIVOSŤOU

Článok 17

Informácie pre osoby so zníženou pohyblivosťou

1. Železničný podnik, predajca prepravných dokladov a cestovná kancelária na požiadanie informujú osoby so zníženou pohyblivosťou o prístupnosti služieb železničnej prepravy a o podmienkach prístupu k vozňu a zariadeniu vo vlaku.

2. Železničný podnik ustanoví pravidlá prístupu na nediskriminačnom základe uplatniteľné vo vzťahu k preprave osôb so zníženou pohyblivosťou s cieľom splniť platné bezpečnostné požiadavky stanovené právnymi predpismi. Železničné podniky, predajcovia prepravných dokladov a/alebo prevádzkovatelia zjazdov na požiadanie tieto pravidlá bezodkladne poskytnú.

Článok 18

Právo na prepravu

1. Železničný podnik, predajca prepravných dokladov alebo cestovná kancelária nesmú z dôvodu zníženej pohyblivosti odmietnuť vykonať rezerváciu alebo vydať prepravný doklad. Rezervácie a prepravné doklady sa osobám so zníženou pohyblivosťou poskytujú bez dodatočného poplatku.

2. Bez ohľadu na ustanovenie odseku 1 môžu železničný podnik, predajca prepravných dokladov a/alebo prevádzkovateľ zjazdov v súlade s pravidlami prístupu uvedenými v článku 17 ods. 2 odmietnuť vykonať rezerváciu alebo vydať prepravný doklad alebo vyžadovať, aby osoba so zníženou pohyblivosťou bola sprevádzaná inou osobou.

3. Ak železničný podnik, predajca prepravných dokladov a/alebo prevádzkovateľ zjazdov uplatnia odchýlku podľa odseku 2, na požiadanie informujú príslušnú osobu so zníženou pohyblivosťou písomne o dôvodoch na takýto postup do piatich pracovných dní od zamietnutia rezervácie alebo vydania prepravného dokladu alebo uloženia podmienky o sprievode.

Článok 19

Pomoc na železničných staniciach

1. Pri odchode osoby so zníženou pohyblivosťou zo železničnej stanice s personálom, preprave cez ňu alebo príchode na ňu, zabezpečí manažér stanice bezplatnú pomoc takým spôsobom, aby táto osoba mohla nastúpiť do odchádzajúceho spoja, prestúpiť do prípoja alebo vystúpiť z prichádzajúceho spoja, na ktorý si kúpila prepravný doklad, bez toho, aby boli dotknuté pravidlá prístupu uvedené v článku 17 ods. 2. Na účely tohto článku sa železničná stanica nepova-

žuje za železničnú stanicu s personálom, ak z dôvodu povinnosti zaisťovať bezpečnosť, ochranu, predaj prepravných dokladov alebo povinnosti ochraňovať finančné prostriedky nie je možné, aby zamestnanci v službe poskytovali takúto pomoc.

2. Členské štáty môžu ustanoviť odchýlku od odseku 1 v prípade osôb, ktoré cestujú spojmi, ktoré sú predmetom zmluvy o službe vo verejnom záujme v súlade s platnými právnymi predpismi Spoločenstva pod podmienkou, že príslušný orgán zabezpečil alternatívne prostriedky alebo prijal alternatívne opatrenia, ktoré zaručujú rovnocennú alebo vyššiu úroveň prístupnosti dopravných služieb.

Článok 20

Pomoc vo vlaku

Bez toho, aby boli dotknuté pravidlá prístupu uvedené v článku 17 ods. 2, železničný podnik bezplatne poskytne pomoc osobe so zníženou pohyblivosťou vo vlaku a počas nastupovania a vystupovania z vlaku.

Pomoc vo vlaku na účely tohto článku je pomoc poskytnutá osobe so zníženou pohyblivosťou s cieľom umožniť jej prístup k rovnakým službám vo vlaku, ako majú ostatní cestujúci v prípade, že jej pohyblivosť je znížená do tej miery, že jej nedovoľuje samostatný a bezpečný prístup k týmto službám.

Článok 21

Podmienky poskytnutia pomoci

Železničné podniky, manažéri staníc, predajcovia prepravných dokladov a cestovné kancelárie spolupracujú pri poskytovaní pomoci osobám so zníženou pohyblivosťou ustanovenej v článkoch 19 a 20 v súlade s týmito písmenami:

- a) pomoc sa poskytuje pod podmienkou, že sa železničnému podniku, manažérovi stanice predajcovi prepravných dokladov, alebo prevádzkovateľovi zjazdov, u ktorého bol zakúpený prepravný doklad, oznámi najmenej 48 hodín predtým, ako je pomoc osobe so zníženou pohyblivosťou potrebná. Ak prepravný doklad umožňuje uskutočniť viaceré cesty, postačí jedno oznámenie pod podmienkou, že sa poskytnú primerané informácie o časovom harmonograme následných spojov,
- b) železničné podniky, manažéri staníc, predajcovia prepravných dokladov a prevádzkovatelia zjazdov prijímajú všetky opatrenia potrebné na prijímanie týchto oznámení,
- c) ak sa oznámenie v súlade s písm. a) neurobilo, vynaložia železničné podniky a manažéri staníc všetko primerané úsilie na poskytnutie pomoci osobe so zníženou pohyblivosťou, ktorá jej umožní cestovať.
- d) Bez toho, aby boli dotknuté právomoci iných subjektov k priestorom nachádzajúcim sa mimo železničnej stanice, manažér stanice určí na železničnej stanici a mimo nej miesta, na ktorých môžu osoby so zníženou pohyblivosťou oznámiť svoj príchod na železničnú stanicu a v prípade potreby požiadať o pomoc.

e) Pomoc sa poskytuje za podmienky, že sa osoba dostaví na určené miesto:

- v čase, ktorý vopred stanovil železničný podnik a ktorý nepresahuje 90 minút pred uverejneným časom odchodu, alebo
- ak čas nebol stanovený, najneskôr 30 minút pred uverejneným časom odchodu.

Článok 22

Náhrada mobilného vybavenia alebo iného osobitného vybavenia

Ak je železničný podnik zodpovedný za úplnú alebo čiastočnú stratu alebo poškodenie mobilného vybavenia alebo iného osobitného vybavenia používaného osobami so zníženou pohyblivosťou, neuplatňuje sa žiadny finančný limit.

KAPITOLA VI

BEZPEČNOSŤ, SŤAŽNOSTI A KVALITA SLUŽIEB

Článok 23

Osobná bezpečnosť cestujúcich

Železničné podniky, manažéri infraštruktúry a manažéri staníc po dohode s orgánmi verejnej moci prijímajú primerané opatrenia v rámci svojich právomocí a prispôbujú ich bezpečnostnej úrovni stanovenej orgánmi verejnej moci, aby zabezpečili osobnú bezpečnosť cestujúcich na železničných staniciach a vo vlakoch a riadili riziká. Spolupracujú a vymieňajú si informácie o osvedčených postupoch pri predchádzaní činom, ktoré by mohli narušiť úroveň bezpečnosti.

Článok 24

Sťažnosti

1. Železničné podniky zavedú mechanizmus riešenia sťažností, ktoré sa týkajú práv a povinností podľa tohto nariadenia. Železničný podnik pritom spolupracuje s predajcom prepravných dokladov. Cestujúcich oboznámi s kontaktnými údajmi a pracovným jazykom alebo jazykmi.

2. Cestujúci môžu podať každému zainteresovanému železničnému podniku alebo zainteresovanému predajcovi prepravných dokladov sťažnosť. Do 20 dní adresát žiadosti buď odpovie vysvetľujúcu dôvody alebo v odôvodnených prípadoch informuje cestujúceho do akého dátumu môže odpoveď očakávať, najneskôr však tri mesiace od dátumu sťažnosti.

3. Železničný podnik uverejní vo výročnej správe uvedenej v článku 25 počet a typy prijatých sťažností, spracovaných sťažností, dĺžku ich vybavovania a prijaté nápravné opatrenia.

Článok 25

Normy kvality služieb

1. Železničné podniky vymedzia normy kvality prepravy pre medzinárodné spoje a zavedú systém riadenia kvality, aby udržali kvalitu služieb. Normy kvality služieb sa vzťahujú aspoň na položky uvedené v prílohe III.

2. Železničné podniky sledujú svoju vlastnú činnosť z hľadiska noriem kvality služieb. Každý rok spolu so svojou výročnou správou uverejnia správu o činnosti z hľadiska kvality služieb. Tieto výsledky sa tiež uverejnia na internetovej webovej stránke železničných podnikov.

KAPITOLA VII

KONTROLA PRESADZOVANIA

Článok 26

Kontrola presadzovania

1. Každý členský štát určí orgán alebo orgány zodpovedné za kontrolu presadzovania tohto nariadenia. Každý orgán podľa potreby prijme opatrenia potrebné na zabezpečenie dodržiavania práv cestujúcich.

Každý orgán je nezávislý z hľadiska svojej organizácie, rozhodovania v oblasti financovania, právnej štruktúry a rozhodovania od akéhokoľvek manažéra infraštruktúry, spoplatňovacieho orgánu, pridelovacieho orgánu alebo železničného podniku.

Členské štáty poskytnú Komisii informácie o orgáne alebo orgánoch, ktoré určili v súlade s týmto odsekom, a o jeho alebo ich právomociach.

2. Sťažnosti na údajné porušenie tohto nariadenia môže každý cestujúci podať príslušnému orgánu určenému podľa odseku 1 alebo akémukoľvek príslušnému orgánu určenému členským štátom.

Článok 27

Spolupráca orgánov poverených kontrolou presadzovania

Orgány poverené kontrolou presadzovania uvedené v článku 26 si vymieňajú informácie o práci a zásadách a postupoch pri prijímaní rozhodnutí na účely koordinovania ich zásad pri prijímaní rozhodnutí v celom Spoločenstve. Komisia ich pri tejto úlohe podporuje.

KAPITOLA VIII

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 28

Sankcie

Členské štáty ustanovia pravidlá o sankciách uplatniteľných pri porušení ustanovení tohto nariadenia a prijímú všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie ich vykonávania. Ustanovené sankcie musia byť účinné, primerané a odrádzajúce. Členské štáty oznámia tieto ustanovenia Komisii do ... (*) a bezodkladne jej oznámia akékoľvek nasledujúce zmeny a doplnenia, ktoré ich ovplyvnia.

Článok 29

Prílohy

Prílohy, s výnimkou prílohy I, sa upravujú v súlade s postupom uvedeným v článku 31 ods. 2.

Článok 30

Pozmeňujúce a doplňujúce ustanovenia

1. Opatrenia potrebné na uplatňovanie článkov 2, 9 a 11 sa prijímú v súlade s postupom uvedeným v článku 31 ods. 2.
2. Finančné sumy uvedené v tomto nariadení okrem ustanovení prílohy I sa upravujú so zreteľom na infláciu v súlade s postupom uvedeným v článku 31 ods. 2.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

Za Európsky parlament
predseda

...

Článok 31

Postup vo výbore

1. Komisii pomáha výbor zriadený podľa článku 11a smernice Rady č. 91/440/EHS.
 2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňujú sa články 5 a 7 rozhodnutia 1999/468/ES so zreteľom na jeho článok 8.
- Lehota ustanovená v článku 5 ods. 6 rozhodnutia 1999/468/ES je tri mesiace.
3. Výbor prijme svoj rokovací poriadok.

Článok 32

Správa

Komisia do ... (**) predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o jeho vykonávaní a výsledkoch, najmä o úrovni kvality služieb.

Správa bude založená na informáciách, ktoré je potrebné poskytnúť v súlade s týmto nariadením a článkom 10b smernice 91/440/EHS. V prípade potreby môžu byť súčasťou správy vhodné návrhy.

Článok 33

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 18 mesiacov po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

Za Radu
predseda

...

(*) Šesť mesiacov po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia.

(**) Tri roky po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia

PRÍLOHA I

VÝŇATOK Z JEDNOTNÝCH PRÁVNÝCH PREDPISOV PRE ZMLUVU O MEDZINÁRODNEJ ŽELEZNIČNEJ PREPRAVE CESTUJÚCICH A BATOŽÍN (CIV)

Dodatok A

K DOHOVORU O MEDZINÁRODNEJ ŽELEZNIČNEJ PREPRAVE (COTIF) Z 9. MÁJA 1980 ZMENENOM PROTOKOLOM O ZMENE DOHOVORU O MEDZINÁRODNEJ ŽELEZNIČNEJ PREPRAVE Z 3. JÚLA 1999

HLAVA II

UZATVÁRANIE A VYKONÁVANIE PREPRAVNEJ ZMLUVY

Článok 6

Prepravná zmluva

1. Dopravca je na základe prepravnej zmluvy povinný prepraviť cestujúceho, prípadne batožinu a vozidlá, na miesto určenia a vydať batožinu a vozidlá na mieste určenia.
2. Prepravná zmluva musí byť potvrdená jedným alebo viacerými prepravnými dokladmi vydanými cestujúcemu. Bez ohľadu na článok 9 sa však chýbajúcim prepravným dokladom, chybami v ňom, alebo jeho stratou nie je dotknutý obsah ani platnosť zmluvy, na ktorú naďalej vzťahujú tieto jednotné právne predpisy.
3. Pokiaľ sa nepreukáže opak, prepravné doklady sa považujú za dôkaz uzatvorenia prepravnej zmluvy.

Článok 7

Prepravný doklad

1. Všeobecné prepravné podmienky stanovia formu a obsah prepravných dokladov, ako aj jazyk a písmo, ktoré sa majú pri ich tlači a vyplňovaní používať.
2. Na prepravnom doklade musia byť uvedené aspoň tieto údaje:
 - a) dopravca alebo dopravcovia;
 - b) vyhlásenie, že aj pri dohode o opaku sa na prepravu vzťahujú tieto jednotné právne predpisy; na tento účel sa môže použiť skratka CIV;
 - c) každý iný údaj potrebný na preukázanie uzavretia a obsahu prepravnej zmluvy a údaj, ktorý cestujúcemu umožňuje uplatniť jeho práva vyplývajúce z tejto zmluvy.
3. Cestujúci sa pri prijatí prepravného dokladu musí uistiť, že bol vystavený podľa jeho pokynov.
4. Prepravný doklad je prenosný vtedy, ak nie je vystavený na meno a ak cesta ešte nezačala.
5. Prepravný doklad môže pozostávať z elektronickej registrácie údajov, ktorú je možné previesť do čitateľných písaných symbolov. Postupy záznamu a spracovania údajov musia byť funkčne rovnocenné, najmä z hľadiska dôkaznej hodnoty takto vytvoreného prepravného dokladu.

Článok 8

Úhrada a vrátenie cestovného

1. Ak medzi cestujúcim a dopravcom nebolo dohodnuté inak, cestovné sa platí vopred.
2. Podmienky, za ktorých sa cestovné vracia, stanovujú všeobecné prepravné podmienky.

Článok 9

Právo na prepravu. Vylúčenie z prepravy

1. Cestujúci je povinný mať od začiatku cesty platný prepravný doklad a predložiť ho na kontrolu prepravných dokladov. Všeobecné prepravné podmienky môžu stanoviť:

- a) že cestujúci, ktorý sa nepreukáže platným prepravným dokladom, je povinný zaplatiť okrem cestovného aj prirážku;
- b) že cestujúceho, ktorý odmietne ihneď zaplatiť cestovné alebo prirážku, môže byť vylúčený z prepravy.
- c) či a za akých podmienok možno prirážku vrátiť.

2. Všeobecné prepravné podmienky môžu stanoviť, že cestujúci, ktorí:

- a) ohrozujú bezpečnosť a prevádzkový poriadok alebo bezpečnosť spolucestujúcich;
- b) neprijateľným spôsobom obťažujú spolucestujúcich,

sa vylúčia z prepravy alebo môžu byť z nej vylúčení počas cesty a že tieto osoby nemajú nárok na náhradu zaplateného cestovného a dovozného za prepravu cestovnej batožiny.

Článok 10

Dodržiavanie administratívnych právnych predpisov

Cestujúci je povinný dodržiavať colné predpisy alebo iné predpisy správnych orgánov.

Článok 11

Odrieknutie spoja a meškanie vlaku. Zmeškanie prípoja

Dopravca je povinný v prípade odrieknutia spoja alebo zmeškania prípoja potvrdiť túto skutočnosť na prepravnom doklade.

HLAVA III

PREPRAVA PRÍRUČNEJ BATOŽINY, ZVIERAT, CESTOVNEJ BATOŽINY A VOZIDIEL

KAPITOLA I

Spoločné ustanovenia

Článok 12

Povolené predmety a zvieratá

1. Cestujúci je oprávnený brať so sebou ľahko prenosné predmety (príručnú batožinu) a živé zvieratá v súlade so všeobecnými prepravnými podmienkami. Cestujúci môže okrem toho brať so sebou neskladné predmety podľa osobitných ustanovení všeobecných prepravných podmienok. Predmety a zvieratá, ktoré by mohli byť ostatným cestujúcim na ťarchu, alebo ktoré by mohli spôsobiť škodu, nie je dovolené brať ako príručnú batožinu.

2. Cestujúci môže podať predmety a zvieratá ako cestovnú batožinu podľa všeobecných prepravných podmienok.

3. Dopravca môže v rámci prepravy cestujúcich povoliť prepravu vozidiel v súlade s osobitnými ustanoveniami všeobecných prepravných podmienok.

4. Preprava nebezpečného tovaru v príručnej batožine, cestovnej batožine a vo vozidlách alebo na nich, ktoré sú podľa tejto hlavy prepravované po železnici, musí byť v súlade s Poriadkom pre medzinárodnú železničnú prepravu nebezpečného tovaru (RID).

Článok 13

Preskúmanie

1. Ak sa možno oprávnene domnievať, že nie sú dodržané prepravné podmienky, dopravca je oprávnený preskúmať, či prepravované predmety (príručná batožina, cestovná batožina, vozidlá vrátane nákladu) a zvieratá spĺňajú prepravné podmienky, ak to nezakazujú zákony alebo iné predpisy štátu, v ktorom sa má preskúmanie vykonať. Cestujúci musí byť pozvaný k účasti na preskúmaní. Ak sa nedostaví, alebo ak ho nemožno kontaktovať, musí dopravca prizvať dvoch nezávislých svedkov.

2. Ak sa zistí, že neboli dodržané prepravné podmienky, dopravca môže požadovať od cestujúceho zaplatenie nákladov na preskúmanie.

Článok 14

Dodržiavanie administratívnych právnych predpisov

Cestujúci je povinný dodržiavať colné predpisy alebo iné predpisy správnych orgánov, keď má počas prepravy so sebou predmety (príručná batožina, cestovná batožina, vozidlá vrátane nákladu) a zvieratá. Je povinný byť prítomný pri prehliadke týchto predmetov, ak zákony a predpisy jednotlivých štátov neustanovujú inak.

KAPITOLA II

Príručná batožina a zvieratá

Článok 15

Dohľad

Cestujúci je povinný dohliadať na príručnú batožinu a zvieratá, ktoré berie so sebou.

KAPITOLA III

Cestovná batožina

Článok 16

Podanie cestovnej batožiny

1. Zmluvné povinnosti pri preprave cestovnej batožiny sa musia uviesť na batožinovom lístku, ktorý sa vydá cestujúcemu.
2. Bez toho, aby bol dotknutý článok 22, chýbajúcim batožinovým lístkom, chybami v ňom alebo jeho stratou nie je dotknutá existencia ani platnosť zmlúv o preprave cestovnej batožiny, na ktoré sa naďalej vzťahujú tieto jednotné právne predpisy.
3. Batožinový lístok slúži ako doklad o podaní batožiny a o podmienkach jej prepravy do preukázania opaku.
4. Pokiaľ sa nepreukáže opak, predpokladá sa, že cestovná batožina bola pri prevzatí dopravcom navonok v dobrom stave a že počet a hmotnosť jednotlivých kusov batožiny súhlasí s údajmi uvedenými v batožinovom lístku.

Článok 17

Batožinový lístok

1. Všeobecné prepravné podmienky stanovujú formu a obsah batožinového lístka, ako aj jazyk a písmo, ktoré sa majú používať pri jeho tlači a vyplňovaní. Primerane platí článok 7 ods. 5.
2. V batožinovom lístku musia byť uvedené aspoň tieto údaje:
 - a) dopravca alebo dopravcovia;
 - b) vyhlásenie, že aj pri dohode o opaku sa na prepravu vzťahujú tieto jednotné právne predpisy; na tento účel sa môže použiť skratka CIV;
 - c) každý iný údaj potrebný na preukázanie zmluvnej povinnosti pri preprave cestovnej batožiny, ktorý umožní cestujúcemu uplatniť jeho práva vyplývajúce z prepravnej zmluvy.
3. Cestujúci sa pri prijatí prepravného dokladu musí uistiť, že bol vystavený podľa jeho pokynov.

Článok 18

Registrácia a preprava

1. Pokiaľ všeobecné prepravné podmienky nestanovujú inak, batožina sa prevezme na prepravu len po predložení prepravného dokladu, ktorý je platný aspoň do miesta určenia batožiny. Inak podanie batožiny prebieha podľa predpisov platných v mieste jej podania.

2. Ak všeobecné prepravné podmienky dovoľujú príjem batožiny bez predloženia prepravného dokladu, platia pre odosielateľa batožiny primerane ustanovenia týchto jednotných právnych predpisov o právach a povinnostiach cestujúceho týkajúce sa cestovnej batožiny.

3. Dopravca môže prepraviť cestovnú batožinu iným vlakom alebo iným dopravným prostriedkom a inou trasou, než ktoré sa použijú na prepravu cestujúceho.

Článok 19

Úhrada dovozného za cestovnú batožinu

Ak medzi cestujúcim a dopravcom nebolo dohodnuté inak, dovozný za cestovnú batožinu sa platí pri podaní.

Článok 20

Označenie cestovnej batožiny

Cestujúci je povinný označiť na každom kuse cestovnej batožiny na dobre viditeľnom mieste trvanlivo a zreteľne:

- a) meno a adresu,
- b) miesto určenia.

Článok 21

Právo nakladať s cestovnou batožinou

1. Cestujúci môže požiadať o vrátenie batožiny v mieste jej podania po vrátení batožinového lístka, ak túto možnosť povoľujú všeobecné prepravné podmienky a ak to neodporuje colným predpisom alebo predpisom iných správnych orgánov.

2. Všeobecné prepravné podmienky môžu obsahovať iné ustanovenia týkajúce sa práva nakladať s cestovnou batožinou, najmä zmeny miesta určenia a prípadné s tým súvisiace finančné dôsledky pre cestujúceho.

Článok 22

Vydanie

1. Cestovná batožina sa vydá po vrátení batožinového lístka a po zaplatení prípadných výdavkov viaznucich na zásielke.

Dopravca je oprávnený, nie však povinný, presvedčiť sa o tom, či je držiteľ batožinového lístka oprávnený batožinu prevziať.

2. Za vydanie batožiny držiteľovi batožinového lístka sa tiež považuje, ak v súlade s predpismi platnými v mieste určenia:

- a) bola batožina odovzdaná colnému orgánu alebo orgánu daňovej správy do ich výpravných miest alebo skladísk, ak tieto nie sú pod dohľadom dopravcu,
- b) boli živé zvieratá odovzdané na opatrovanie tretej osobe.

3. Držiteľ batožinového lístka je oprávnený žiadať vydanie batožiny v mieste určenia, akonáhle uplynul dohodnutý čas, prípadne čas potrebný na vybavenie colnými alebo inými správnyimi orgánmi.

4. Ak batožinový lístok nebol vrátený, dopravca vydá batožinu iba tomu, kto svoje oprávnenie preukáže; pri nedostačnom preukázaní môže dopravca požadovať zloženie zábezpeky.

5. Batožina sa vydá v mieste určenia uvedenom pri jej podaní.

6. Držiteľ batožinového lístka, ktorému sa batožina nevydá, môže požadovať, aby mu bol na batožinovom lístku potvrdený deň a hodina, kedy podľa odseku 3 žiadal o vydanie batožiny.

7. Ak na žiadosť oprávnenej osoby dopravca v jej prítomnosti nepreskúma cestovnú batožinu, aby overil jeho tvrdenie o škode, môže oprávnená osoba odmietnuť batožinu prevziať.

8. Inak sa vydanie batožiny spravuje predpismi platnými v mieste určenia.

KAPITOLA IV

Vozidlá

Článok 23

Prepravné podmienky

Osobitné ustanovenia dopravcu o preprave vozidiel vo všeobecných prepravných podmienkach stanovujú hlavne podmienky pre príjem vozidiel na prepravu, odbavenie, naloženie a prepravu, vyloženie a vydanie, ako aj povinnosti cestujúceho.

Článok 24

Prepravný doklad vozidla

1. Zmluvné povinnosti pri preprave vozidiel sa uvedú v prepravnom doklade vozidla, ktorý sa vydá cestujúcemu. Prepravný doklad vozidla môže byť súčasťou prepravného dokladu cestujúceho.
2. Osobitné ustanovenia o preprave vozidiel vo všeobecných prepravných podmienkach stanovujú formu a obsah prepravného dokladu vozidla a jazyk a písmo, ktoré sa majú pri tlači a vyplňovaní použiť. Primerane platí článok 7 ods. 5.
3. Na prepravnom doklade vozidla musia byť uvedené aspoň tieto údaje:
 - a) dopravca alebo dopravcovia;
 - b) vyhlásenie, že aj pri dohode o opaku sa na prepravu vzťahujú tieto jednotné právne predpisy; na tento účel sa môže použiť skratka CIV;
 - c) každý iný údaj potrebný na preukázanie zmluvných povinností súvisiacich s prepravou vozidiel a údaj, ktorý umožní cestujúcemu uplatniť jeho práva vyplývajúce z prepravnej zmluvy.
4. Cestujúci sa pri prijatí prepravného dokladu vozidla musí uistiť, že bol vystavený podľa jeho pokynov.

Článok 25

Uplatniteľné právo

S výhradou ustanovení tejto kapitoly platia pre vozidlá ustanovenia kapitoly III o preprave batožiny.

HLAVA IV

ZODPOVEDNOSŤ DOPRAVCU

KAPITOLA I

Zodpovednosť pri usmrtení a zranení cestujúcich

Článok 26

Základ zodpovednosti

1. Dopravca zodpovedá za škodu, ktorá vznikne tým, že dôjde k usmrteniu alebo zraneniu cestujúceho alebo k inému poškodeniu jeho telesného alebo duševného zdravia v dôsledku úrazu v súvislosti so železničnou prevádzkou počas pobytu cestujúceho v železničných vozňoch alebo pri nastupovaní a vystupovaní, a to nezávisle od toho, ktorá železničná infraštruktúra sa využíva.
2. Dopravca je od tejto zodpovednosti oslobodený, ak:
 - a) úraz spôsobili okolnosti, ktoré nemajú pôvod v železničnej prevádzke a ktorým dopravca nemohol napriek vynaloženiu starostlivosti zodpovedajúcej danej situácii zabrániť a ich následky odvrátiť;
 - b) k úrazu došlo v dôsledku zavinenia cestujúceho;
 - c) úraz spôsobilo správanie tretej osoby a dopravca nemohol tomuto správaniu napriek vynaloženiu starostlivosti zodpovedajúcej danej situácii zabrániť a jeho následky odvrátiť; iný podnik, ktorý používa tú istú železničnú infraštruktúru, sa nepovažuje za tretiu osobu; tým nie sú dotknuté práva na postih.

3. Ak úraz spôsobilo správanie tretej osoby a ak napriek tomu dopravca nie je celkom zbavený zodpovednosti podľa odseku 2 písm. c), plne zodpovedá s obmedzeniami podľa týchto jednotných právnych predpisov, bez ohľadu na prípadné právo na postih voči tretej osobe.

4. Prípadná zodpovednosť dopravcu v prípadoch, ktoré nie sú ustanovené v odseku 1 nie je týmito jednotnými právnymi predpismi dotknutá.

5. Ak sa preprava, ktorá je predmetom jednej prepravnej zmluvy, vykonáva po sebe nasledujúcimi dopravcami, zodpovedá pri usmrtení a zranení cestujúceho ten dopravca, ktorý mal podľa prepravnej zmluvy vykonávať prepravný výkon, pri ktorom došlo k nehode. Ak prepravný výkon, pri ktorom došlo k nehode, nevykonával dopravca podľa prepravnej zmluvy, ale vykonávajúci dopravca, zodpovedajú podľa týchto jednotných právnych predpisov obaja spoločne a nerozdielne.

Článok 27

Náhrada škody pri usmrtení

1. Pri usmrtení cestujúceho náhrada škody zahŕňa:

- a) potrebné výdavky vyvolané úmrtím cestujúceho, najmä výdavky na prevoz a pohreb;
- b) ak smrť nenastala bezprostredne, náhradu škody podľa článku 28.

2. Ak smrťou cestujúceho stratili svojho živiteľa osoby, ktoré bol cestujúci podľa zákona povinný alebo by bol v budúcnosti povinný vyživovať, musí sa aj táto škoda nahradiť. Nároky na náhradu škody osôb, ktorým cestujúci poskytoval výživu bez zákonnej povinnosti, sa spravujú vnútroštátnym právom.

Článok 28

Náhrada škody pri zranení

Pri zranení alebo inom poškodení telesného alebo duševného zdravia cestujúceho náhrada škody zahŕňa:

- a) potrebné výdavky, najmä liečebné a ošetrovacie výdavky a výdavky na dopravu;
- b) majetkovú ujmu, ktorú cestujúci utrpí úplnou alebo čiastočnou práceneschopnosťou alebo zvýšením svojich potrieb.

Článok 29

Náhrada iných škôd spôsobených osobám

Či a do akej miery je dopravca povinný poskytnúť náhradu za iné škody spôsobené osobám ako tie, ktoré sú uvedené v článkoch 27 a 28, sa určí podľa vnútroštátneho práva.

Článok 30

Forma a výška náhrady škody pri usmrtení a zranení

1. Náhrada škody uvedená v článku 27 ods. 2 a v článku 28 písm. b) sa poskytne vo forme jednorázového vyplatenia peňažnej čiastky. Ak však vnútroštátne právo pripúšťa udelenie renty, poskytne sa náhrada škody týmto spôsobom, ak zranený cestujúci alebo osoby oprávnené podľa článku 27 ods. 2 o to požiadajú.

2. Výška náhrady škody, ktorá sa má poskytnúť podľa odseku 1, sa určí podľa vnútroštátneho práva. Pri uplatnení týchto jednotných právnych predpisov sa však určí pre každého cestujúceho najvyššia hranica 175 000 zúčtovacích jednotiek pre jednorázovo vyplatenú čiastku, alebo tejto sume zodpovedajúca ročná renta, pokiaľ vnútroštátne právo určuje najvyššiu hranicu v nižšej výmere.

Článok 31

Iné dopravné prostriedky

1. Ustanovenia o zodpovednosti dopravcu pri usmrtení a zranení cestujúcich sa s výhradou odseku 2 nepoužijú na škodu vzniknutú počas prepravy, ktorá sa podľa prepravnej zmluvy nevykonáva po železnici.

2. Ak sa však železničné vozne prepravujú na trajektovej lodi, uplatnia sa ustanovenia článku 26 ods. 1 a článku 33 ods. 1 o zodpovednosti za škodu pri usmrtení a zranení cestujúcich na škodu, ktorú cestujúci utrpí následkom úrazu v súvislosti so železničným prevozom počas svojho pobytu v týchto vozňoch, pri nastupovaní do týchto vozňov alebo pri vystupovaní z týchto vozňov.

3. Ak je v dôsledku výnimočných okolností preprava po železnici dočasne prerušená a cestujúci sú prepravovaní iným dopravným prostriedkom, dopravca je zodpovedný podľa ustanovení týchto jednotných právnych predpisov.

KAPITOLA II

Zodpovednosť pri nedodržaní cestovného poriadku

Článok 32

Zodpovednosť pri odrieknutí, meškaní spoja a zmeškaní prípoja

1. Dopravca zodpovedá voči cestujúcemu za stratu alebo poškodenie, ktorá vznikne tým, že v ceste nemožno pokračovať v ten istý deň pre odrieknutie vlaku, meškanie spoja alebo zmeškanie prípoja alebo ak za daných okolností nie je pokračovanie v ceste v ten istý deň možné. Náhrada škody zahŕňa primerané výdavky, ktoré cestujúcemu vznikli v súvislosti s prenocovaním a podaním správy osobám, ktoré ho očakávali.

2. Dopravca je od tejto zodpovednosti oslobodený, ak odrieknutie, meškanie spoja alebo zmeškanie prípoja boli spôsobené niektorou z týchto príčin:

- a) okolnosti, ktoré nesúvisia so železničnou prevádzkou, ktorým dopravca napriek vynaloženiu starostlivosti zodpovedajúcej danej situácii nemohol zabrániť a ich následky nemohol odvrátiť,
- b) zavinenie cestujúceho, alebo
- c) správanie tretej osoby, ktorému dopravca nemohol napriek vynaloženiu starostlivosti zodpovedajúcej danej situácii zabrániť a jeho následky nemohol odvrátiť; iný podnik, ktorý používa tú istú železničnú infraštruktúru, sa nepovažuje za tretiu osobu; tým nie sú dotknuté práva na postih.

3. Či a v akom rozsahu je dopravca povinný poskytnúť náhradu za iné škody ako tie, ktoré sú uvedené v odseku 1, sa určí podľa vnútroštátneho práva. Tým nie je dotknutý článok 44.

KAPITOLA III

Zodpovednosť za príručnú batožinu, zvieratá, cestovnú batožinu a vozidlá

ODDIEL 1

Príručná batožina a zvieratá

Článok 33

Zodpovednosť

1. V prípade úmrtia cestujúceho alebo jeho zranenia nesie dopravca zodpovednosť za úplnú alebo čiastočnú stratu alebo poškodenie vecí, ktoré mal cestujúci na sebe alebo so sebou ako príručnú batožinu; to platí aj pre zvieratá, ktoré cestujúci viez so sebou. Primerane platí článok 26.

2. V ostatných prípadoch zodpovedá dopravca za úplnú alebo čiastočnú stratu alebo poškodenie vecí, príručnej batožiny alebo zvierat, na ktoré je povinný cestujúci dozerať podľa článku 15, len ak boli spôsobené zavinením dopravcu. Ostatné články hlavy IV, s výnimkou článku 51, a hlavy VI sa na tento prípad nevzťahujú.

Článok 34

Obmedzenie náhrady škody pri strate alebo poškodení vecí

Ak je železničný podnik zodpovedný podľa článku 33 ods. 1, musí vyplatiť náhradu až do výšky 1 400 účtovných jednotiek na cestujúceho.

Článok 35

Vylúčenie zodpovednosti

Dopravca nezodpovedá cestujúcemu za škodu, ktorá vznikne tým, že cestujúci nedodrжал predpisy colných alebo iných správnych orgánov.

ODDIEL 2

Cestovná batožina

Článok 36

Základ zodpovednosti

1. Dopravca zodpovedá za škodu vzniknutú úplnou alebo čiastočnou stratou alebo poškodením cestovnej batožiny v čase od jej prijatia na prepravu až po jej vydanie a za škodu vzniknutú jej oneskoreným vydaním.
2. Dopravca je oslobodený od tejto zodpovednosti, ak strata, poškodenie alebo oneskorené vydanie boli zavinené cestujúcim, jeho príkazom, ktorý nevyplýva zo zavinenia dopravcu, vadami samotnej cestovnej batožiny alebo okolnosťami, ktorým dopravca nemohol zabrániť a ich následky nemohol odvrátiť.
3. Dopravca je oslobodený od tejto zodpovednosti, ak strata alebo poškodenie vznikli z osobitného nebezpečenstva spojeného s jednou alebo viacerými nasledujúcimi okolnosťami:
 - a) obal chýba alebo je nedostatočný,
 - b) osobitná povaha batožiny,
 - c) podanie predmetov, ktoré sú vylúčené z prepravy ako cestovná batožina.

Článok 37

Dôkazné bremeno

1. Podáť dôkaz o tom, že stratu, poškodenie alebo oneskorené dodanie boli spôsobené niektorou z príčin uvedených v článku 36 ods. 2, je povinnosťou dopravcu.
2. Ak dopravca preukáže, že strata alebo poškodenie podľa okolností prípadu mohli vzniknúť z jedného alebo viacerých osobitných nebezpečenstiev uvedených v článku 36 ods. 3, platí domnienka, že škoda vznikla z tohto dôvodu. Oprávnená osoba má však právo dokázať, že strata alebo poškodenie neboli spôsobené úplne alebo výlučne niektorým z týchto nebezpečenstiev.

Článok 38

Po sebe nasledujúci dopravcovia

Ak prepravu, ktorá je predmetom jednej prepravnej zmluvy, vykonávajú po sebe nasledujúci dopravcovia, pristupuje každý dopravca k prepravnej zmluve vo vzťahu k preprave batožiny alebo vozidiel podľa údajov batožinového lístka alebo prepravného dokladu vozidla tým, že preberie batožinu s batožinovým lístkom alebo vozidlo s prepravným dokladom vozidla, a preberá na seba záväzky, ktoré z toho vyplývajú. V takom prípade zodpovedá každý dopravca za vykonanie prepravy po celej trase až po vydanie batožiny.

Článok 39

Vykonávajúci dopravca

1. Ak dopravca poveril vykonaním celej prepravy alebo jej časti vykonávajúcemu dopravcu, zostáva dopravca bez ohľadu na to, či mal na to právo podľa prepravnej zmluvy, zodpovedný vo vzťahu k celkovej preprave.
2. Všetky ustanovenia týchto jednotných právnych predpisov ohľadne zodpovednosti dopravcu platia aj pre zodpovednosť vykonávajúcего dopravcu za prepravu, ktorú vykonáva. Články 48 a 52 sa použijú, ak sa v uplatnia nároky voči zamestnancom alebo iným osobám, ktorých službu vykonávajúci dopravca využíva pri vykonávaní prepravy.

3. Osobitná dohoda, podľa ktorej preberá dopravca záväzky, ktoré mu nevyplyvajú z týchto jednotných právnych predpisov, alebo sa zriekne práv priznaných týmito jednotnými právnymi predpismi, je voči vykonávajúcemu dopravcovi účinná iba vtedy, ak s tým výslovne a písomne súhlasil. Bez ohľadu na to, či s tým vykonávajúcim dopravcu súhlasil, viažu sa na dopravcu povinnosti alebo vyhlásenia o zrieknutí sa práv, vyplývajúce z takejto osobitnej dohody.
4. Ak a v rozsahu, v akom dopravca a vykonávajúcim dopravca zodpovedajú podľa týchto jednotných právnych predpisov, zodpovedajú spoločne a nerozdielne.
5. Celková výška náhrady škody, ktorú má vyplatiť dopravca, vykonávajúcim dopravca a jeho zamestnanci alebo iné osoby, ktorých služby sa využívajú pri vykonávaní prepravy, neprekročí obmedzenia ustanovené v týchto jednotných právnych predpisov.
6. Týmto článkom nie sú dotknuté práva dopravcu a vykonávajúceho dopravcu na vzájomný postih.

Článok 40

Domnienka o strate

1. Oprávnená osoba môže bez ďalšieho preukazovania považovať jednotlivý kus batožiny za stratený, ak nebol vydaný, alebo ak nebol pripravený na vydanie do 14 dní odo dňa požiadania o jeho vydanie podľa článku 22 ods. 3.
2. Ak sa kus batožiny, ktorý bol považovaný za stratený, nájde do jedného roka po tom, sa o žiadalo o jeho vydanie, dopravca je povinný o tom informovať oprávnenú osobu, ak je jej adresa známa alebo ak ju možno zistiť.
3. Oprávnená osoba môže do 30 dní po prijatí správy uvedenej v odseku 2 požiadať o vydanie batožiny. V tomto prípade je povinná zaplatiť výdavky za prepravu batožiny z miesta jej podania na miesto jej dodania a vrátiť prijatú náhradu škody, po prípadnom odpočítaní výdavkov, ktoré v ňom boli zahrnuté. Zachová si však nároky na náhradu škody pre oneskorené vydanie podľa článku 43.
4. Ak sa nepožiada o vrátenie nájdeného kusu batožiny v lehote stanovenej v odseku 3, alebo ak sa kus batožiny našiel neskôr ako jeden rok od požiadania o jeho vydanie, dopravca s ním naloží podľa zákonov a predpisov platných v mieste, kde sa batožina nachádza.

Článok 41

Náhrada škody pri strate

1. Pri úplnej alebo čiastočnej strate cestovnej batožiny je dopravca povinný bez ďalšej náhrady škody zaplatiť:
 - a) ak je výška spôsobenej škody dokázaná, náhradu v tejto výške, ktorá však nesmie presiahnuť 80 zúčtovacích jednotiek za každý chýbajúci kilogram hrubej hmotnosti alebo 1 200 zúčtovacích jednotiek za každý kus batožiny;
 - b) ak nie je výška spôsobenej škody dokázaná, paušálnu náhradu škody vo výške 20 zúčtovacích jednotiek za každý chýbajúci kilogram hrubej hmotnosti alebo vo výške 300 zúčtovacích jednotiek za každý kus batožiny.

Spôsob náhrady škody za každý chýbajúci kilogram alebo za každý kus batožiny ustanovujú všeobecné prepravné podmienky.

2. Dopravca je povinný okrem toho nahradiť dovoznú za batožinu a iné sumy zaplatené v súvislosti s prepravou strateného kusu batožiny, ako aj už zaplatené clo a spotrebné dane.

Článok 42

Náhrada škody pri poškodení

1. Pri poškodení cestovnej batožiny je dopravca povinný bez ďalšej náhrady škody zaplatiť náhradu zodpovedajúcu zníženiu hodnoty batožiny.
2. Náhrada škody nesmie presiahnuť:
 - a) ak je poškodením znehodnotená celá batožina, sumu, ktorú by bolo treba zaplatiť v prípade úplnej straty,
 - b) ak je poškodením znehodnotená iba časť batožiny, sumu, ktorú by bolo treba zaplatiť v prípade straty znehodnotenej časti.

Článok 43

Náhrada škody pri oneskorení vydání

1. Pri oneskorení vydání cestovnej batožiny je dopravca povinný zaplatiť za každých začatých 24 hodín od požiadania o jej vydanie, najviac však za 14 dní:

- a) ak oprávnená osoba preukáže, že oneskorením vydania vznikla škoda, náhrada vo výške škody až do sumy 0,80 zúčtovacej jednotky za každý kilogram hrubej hmotnosti alebo 14 zúčtovacích jednotiek za každý kus oneskorene vydanéj batožiny,;
- b) ak oprávnená osoba nepreukáže, že oneskorením vydania vznikla škoda, paušálna náhrada škody 0,14 zúčtovacej jednotky za každý kilogram hrubej hmotnosti alebo 2,80 zúčtovacej jednotky za každý kus oneskorene vydanéj batožiny.

Spôsob náhrady škody za každý chýbajúci kilogram alebo za každý kus batožiny stanovujú všeobecné prepravné podmienky.

2. Pri úplnej strate batožiny sa náhrada škody podľa odseku 1 neposkytuje súbežne s náhradou škody podľa článku 41.

3. Pri čiastočnej strate cestovnej batožiny sa vyplatí náhrada škody podľa odseku 1 za časť, ktorá sa nestratila.

4. Pri poškodení batožiny, ktoré nenastalo oneskorením vydania, sa poskytuje náhrada škody podľa odseku 1, prípadne spolu s náhradou škody podľa článku 42.

5. Náhrada škody podľa odseku 1 spolu s náhradou škody podľa článkov 41 a 42 nesmie v žiadnom prípade presiahnuť výšku náhrady škody pri úplnej strate batožiny.

ODDIEL 3

Vozidlá

Článok 44

Náhrada škody pri omeškaní

1. Ak je vozidlo z dôvodov spôsobených dopravcom naložené neskoršie alebo oneskorene vydané a ak oprávnená osoba preukáže, že tým vznikla škoda, dopravca je povinný zaplatiť náhradu škody, ktorej výška nesmie prekročiť výšku prepravného za vozidlo.

2. Ak sa oprávnená osoba vzdá pri oneskorenej nakládke z dôvodu na strane železnice vykonania prepravnej zmluvy, vráti sa mu prepravné. Ak preukáže, že týmto omeškaním vznikla škoda, môže okrem toho žiadať náhradu, ktorej výška nesmie prekročiť prepravné za prepravu vozidla.

Článok 45

Náhrada škody pri strate

Pri úplnej alebo čiastočnej strate vozidla sa náhrada za preukázanú škodu oprávnenej osobe vypočíta podľa zvyškovej hodnoty vozidla. Táto náhrada nesmie presiahnuť 8 000 zúčtovacích jednotiek. Príves s nákladom alebo bez neho sa považuje za samostatné vozidlo.

Článok 46

Zodpovednosť za iné predmety

1. Za škodu na predmetoch ponechaných vo vozidle alebo na predmetoch nachádzajúcich sa v schránkach (napr. obaly na batožinu alebo boxy na lyže), ktoré sú pevne upevnené na vozidle, zodpovedá dopravca len vtedy, ak ich sám zaviniel. Celková náhrada škody nesmie presiahnuť 1400 zúčtovacích jednotiek.

2. Za predmety upevnené na vonkajšej strane vozidla, vrátane schránok podľa odseku 1 zodpovedá dopravca len vtedy, ak sa preukáže, že škoda bola zavinená konaním alebo opomenutím dopravcu buď s úmyslom takúto škodu spôsobiť, alebo z ľahkomyselnosti a s vedomím, že takáto škoda pravdepodobne vznikne.

Článok 47

Uplatniteľné právo

S výhradou ustanovení tejto časti sa na vozidlá vzťahujú ustanovenia časti 2 o zodpovednosti za batožinu.

KAPITOLA IV

Spoločné ustanovenia

Článok 48

Strata práva na obmedzenie zodpovednosti

Obmedzenia zodpovednosti určené týmito jednotnými právnymi predpismi a ustanovenia vnútroštátneho práva, ktoré obmedzujú náhradu škody pevnou sumou, sa neuplatnia, ak sa preukáže, že škoda bola spôsobená konaním alebo opomenutím dopravcu buď s úmyslom takúto škodu spôsobiť, alebo z ľahkomyselnosti a s vedomím, že takáto škoda pravdepodobne vznikne.

Článok 49

Prepočet a úročenie

1. Ak sa pri výpočte náhrady škody musia prepočítavať sumy vyjadrené v cudzej mene, prepočítavajú sa podľa kurzu platného v deň a v mieste výplaty náhrady škody.
2. Oprávnená osoba si môže nárokovať úroky z náhrady škody vo výške päť percent ročne, a to odo dňa reklamácie podľa článku 55, alebo ak nebola podaná reklamácia, odo dňa podania žaloby.
3. Z náhrady škody podľa článkov 27 a 28 však úroky plynú až odo dňa, v ktorom došlo k rozhodujúcim okolnostiam pre výpočet náhrady škody, ak je tento deň neskorší ako deň reklamácie alebo podania žaloby.
4. Pri batožine sa môžu nárokovať úroky len vtedy, ak náhrada škody prekročí 16 zúčtovacích jednotiek za každý batožinový lístok.
5. Ak pri batožine oprávnená osoba nepredloží dopravcovi doklady potrebné na konečné vybavenie reklamácie v primeranej lehote, ktorá sa jej poskytla, nepočítajú sa úroky od uplynutia tejto lehoty do doby predloženia týchto dokladov.

Článok 50

Zodpovednosť pri jadrovej udalosti

Dopravca je oslobodený od zodpovednosti podľa týchto jednotných právnych predpisov, ak škodu spôsobila jadrová udalosť a ak podľa vnútroštátnych zákonov a predpisov o zodpovednosti v oblasti jadrovej energie zodpovedá za túto škodu prevádzkovateľ jadrového zariadenia alebo iná osoba, ktorá ho zastupuje.

Článok 51

Osoby, za ktoré zodpovedá dopravca

Dopravca zodpovedá za svojich zamestnancov a za iné osoby, ktorých službu využíva pri vykonávaní prepravy, ak títo zamestnanci a iné osoby vykonávajú svoje povinnosti. Manažéri infraštruktúry, na ktorej sa uskutočňuje preprava, sa považujú za osoby, ktorých službu dopravca využíva pri vykonávaní prepravy.

Článok 52

Iné činnosti

1. Vo všetkých prípadoch, na ktoré sa vzťahujú tieto jednotné právne predpisy, možno uplatniť voči dopravcovi nárok na náhradu škody, bez ohľadu na jeho právnu podstatu, len za predpokladov a v medziach stanovených v týchto jednotných právnych predpisoch.
2. To isté platí pre nároky voči zamestnancom a iným osobám, za ktoré zodpovedá dopravca podľa článku 51.

HLAVA V

ZODPOVEDNOSŤ CESTUJÚCEHO

Článok 53

Osobitné zásady zodpovednosti

Cestujúci zodpovedá dopravcovi za každú škodu,

a) ktorá vznikne tým, že si nesplní povinnosti, ktoré preňho vyplývajú z

1. článkov 10, 14 a 20,

2. osobitných ustanovení všeobecných prepravných podmienok o preprave vozidiel, alebo

3. z Poriadku pre medzinárodnú železničnú prepravu nebezpečného tovaru (RID), alebo

b) ktorú zapríčinia predmety alebo zvieratá, ktoré si berie so sebou,

ak nepreukáže, že škodu spôsobili okolnosti, ktorým napriek vynaloženiu starostlivosti zodpovedajúcej danej situácii nemohol zabrániť a ktorých následky nemohol odvrátiť. Týmto ustanovením nie je dotknutá zodpovednosť dopravcu podľa článku 26 a článku 33 ods. 1.

HLAVA VI

UPLATŇOVANIE NÁROKOV

Článok 54

Zistenie čiastočnej straty alebo poškodenia

1. Ak dopravca zistí alebo ak sa domnieva, že došlo k čiastočnej strate alebo poškodeniu prepravovaného predmetu (batožiny, vozidla), ktorý je pod jeho ochranou, alebo ak to tvrdí oprávnená osoba, dopravca je povinný bezodkladne, podľa možnosti v prítomnosti oprávnenej osoby, spísať zápisnicu, v ktorej podľa povahy škody uvedie stav predmetu, jeho hmotnosť a, pokiaľ je to možné, tiež rozsah a príčinu škody, ako aj čas jej vzniku.

2. Odpis tejto zápisnice sa vydá bezplatne oprávnenej osobe.

3. Ak oprávnená osoba neuzná zistenia uvedené v zápisnici, môže požiadať, aby stav batožiny alebo vozidla, ako aj príčinu a rozsah škody zistil znalec určený stranami prepravnej zmluvy alebo súdom. Pre toto konanie platia zákony a predpisy štátu, v ktorom sa zistenie robí.

Článok 55

Reklamácie

1. Reklamácie, ktoré sa týkajú zodpovednosti dopravcu pri usmrtení a zranení cestujúcich, je potrebné podať písomne dopravcovi, voči ktorému možno uplatňovať nároky súdnou cestou. V prípade prepravy, ktorá bola predmetom jednej zmluvy a bola uskutočnená po sebe nasledujúcimi dopravcami, možno podať reklamáciu u prvého alebo posledného dopravcu, ako aj u dopravcu, ktorý má v štáte trvalého bydliska alebo obvyklého pobytu cestujúceho hlavné miesto podnikateľskej činnosti, pobočku alebo obchodné zástúpenie, prostredníctvom ktorých bola uzavretá prepravná zmluva.

2. Ostatné reklamácie na základe prepravnej zmluvy sa podávajú písomne dopravcovi uvedenom v článku 56 ods. 2 a ods. 3.

3. Doklady, ktoré chce oprávnená osoba priložiť k reklamáci, sa musia predložiť v origináli alebo v druhopise, ktorý musí byť na žiadosť dopravcu riadne overený. Na vybavenie reklamácie môže dopravca žiadať vrátenie prepravného dokladu, batožinového lístka alebo prepravného dokladu vozidla.

Článok 56

Dopracovia, voči ktorým možno uplatňovať nároky súdnou cestou

1. Nároky na náhradu škody na základe zodpovednosti dopravcu pri usmrtení a zranení cestujúcich možno uplatniť súdnou cestou iba voči dopravcovi zodpovednému v zmysle článku 26 ods. 5.

2. S výhradou odseku 4 možno uplatniť iné nároky cestujúceho na základe prepravnej zmluvy len voči prvému, poslednému alebo tomu dopravcovi, ktorý vykonal časť prepravy, v priebehu ktorej nastali skutočnosti odôvodňujúce tento nárok.

3. Ak je pri preprave po sebe nasledujúcimi dopravcami uvedený na batožinovom lístku alebo v prepravnom doklade vozidla s jeho súhlasom dopravca zodpovedný za jej vydanie, možno voči nemu uplatniť súdnou cestou nároky podľa odseku 2 aj vtedy, ak nedostal batožinu, alebo neprevzal vozidlo.
4. Nároky na vrátenie sumy, ktorá bola zaplatená na základe prepravnej zmluvy, možno uplatniť súdnou cestou voči dopravcovi, ktorý sumu vybral, alebo voči dopravcovi, v mene ktorého sa suma vybrala.
5. Protižalobou alebo námietkami možno uplatniť nároky tiež voči iným dopravcom, než sú uvedení v odseku 2 a odseku 4, ak sa žaloba zakladá na tej istej prepravnej zmluve.
6. Ak sa tieto jednotné právne predpisy uplatnia na vykonávajúceho dopravcu, možno nároky uplatniť súdnou cestou aj voči nemu.
7. Ak má žalobca možnosť voľby medzi viacerými dopravcami, jeho právo voľby zanikne, akonáhle podá žalobu voči jednému z nich; to platí aj vtedy, ak má žalobca možnosť voľby medzi jedným alebo viacerými dopravcami a vykonávajúcim dopravcom.

Článok 58

Zánik nárokov pri usmrtení alebo zranení cestujúcich

1. Všetky nároky oprávnenej osoby vyplývajúce zo zodpovednosti dopravcu pri usmrtení a zranení cestujúceho zanikajú, ak oprávnená osoba najneskôr do dvanástich mesiacov po tom, keď sa dozvedela o strate alebo poškodení, oznámí úraz cestujúceho niektorému z dopravcov, ktorému možno podať reklamáciu podľa článku 55 ods. 1. Ak oprávnená osoba oznámí úraz dopravcovi ústne, musí dopravca o tomto ústnom oznámení vyhotoviť potvrdenie.
2. Nároky však nezanikajú, ak:
 - a) oprávnená osoba podala počas lehoty stanovenej v odseku 1 reklamáciu niektorému z dopravcov uvedených v článku 55 ods. 1;
 - b) zodpovedný dopravca sa dozvedel počas lehoty stanovenej v odseku 1 o úraze cestujúceho iným spôsobom;
 - c) opomenutie alebo meškanie oznámenia spôsobili okolnosti, ktoré možno pričítať na ťarchu oprávnenej osoby;
 - d) oprávnená osoba preukáže, že úraz bol spôsobený zavinením dopravcu.

Článok 59

Zánik nárokov pri preprave batožiny

1. Prevzatím batožiny oprávnenou osobou zanikajú všetky nároky voči dopravcovi z prepravnej zmluvy pri čiastočnej strate, poškodení alebo oneskorenom vydaní.
2. Nároky však nezanikajú:
 - a) pri čiastočnej strate alebo poškodení, ak
 1. stratu alebo poškodenie zistila oprávnená osoba podľa článku 54 pred prevzatím batožiny;
 2. zistenie, ktoré sa malo uskutočniť podľa článku 54, sa opomenulo iba zavinením dopravcu;
 - b) pri zjavne nepoznateľnej strate alebo poškodení, ktorú zistila oprávnená osoba až po prevzatí batožiny, ak
 1. požiada o zistenie podľa článku 54 ihneď po objavení straty alebo poškodenia a najneskôr tri dni po prevzatí batožiny a
 2. okrem toho preukáže, že ku strate alebo poškodeniu došlo v čase od prijatia batožiny na prepravu a do jej vydania;
 - c) pri oneskorenom vydaní, ak oprávnená osoba uplatnila v priebehu 21 dní svoje práva voči niektorému z dopravcov uvedených v článku 56 ods. 3;
 - d) ak oprávnená osoba preukáže, že strata alebo poškodenie vznikli zavinením dopravcu.

Článok 60

Premŕčanie

1. Nároky na náhradu škody vyplývajúce zo zodpovednosti dopravcu pri usmrtení a zranení cestujúcich sa premŕčujú:

- a) nároky cestujúceho po troch rokoch, počítajúc od prvého dňa po úraze;
- b) nároky ostatných oprávnených osôb po troch rokoch, počítajúc od prvého dňa po úmrtí cestujúceho, najneskoršie však po piatich rokoch, počítajúc od prvého dňa po úraze.

2. Ostatné nároky vyplývajúce z prepravnej zmluvy sa premŕčujú po jednom roku. Premŕčacia lehota je však dva roky pri nárokoch na náhradu straty alebo poškodenia spôsobeného konaním buď s úmyslom takúto stratu alebo poškodenie spôsobiť, alebo z ľahkomyselnosti a s vedomím, že takáto strata alebo poškodenie pravdepodobne vznikne.

3. Premŕčacia lehota podľa odseku 2 začína pri nárokoch:

- a) na náhradu škody pri úplnej strate štrnástym dňom po uplynutí lehoty stanovenej v článku 22 ods. 3;
- b) na náhradu škody pri čiastočnej strate, poškodení alebo oneskorenom vydaní dňom vydania,
- c) vo všetkých ostatných prípadoch týkajúcich sa prepravy cestujúcich dňom, v ktorom uplynula platnosť prepravného dokladu.

Deň označený ako začiatok premŕčacej lehoty sa do nej nepočíta.

4. [...]

5. [...]

6. Inak platí pre neplnutosť a prerušenie premŕčania vnútroštátne právo.

HLAVA VII

VZÁJOMNÉ VZŤAHY MEDZI DOPRAVCAMI

Článok 61

Rozdelenie cestovného a prepravného

1. Každý dopravca je povinný zaplatiť zúčastneným dopravcom podiel, ktorý na nich pripadá z cestovného a prepravného, ktoré vybral, alebo mal vybrať. Spôsob platenia určujú dohody uzavreté medzi dopravcami.

2. Článok 6 ods. 3, článok 16 ods. 3 a článok 25 sa vzťahujú aj na vzťahy medzi po sebe nasledujúcimi dopravcami.

Článok 62

Právo na postih

1. Ak dopravca zaplatil náhradu škody podľa týchto jednotných právnych predpisov, má právo na postih voči dopravcom zúčastneným na preprave podľa nasledujúcich ustanovení:

- a) dopravca sám zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil;
- b) ak škodu spôsobili viacerí dopravcovia, každý z nich zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil; ak takéto rozlíšenie nie je možné, náhrada škody sa rozdelí medzi dopravcov podľa písmena c),
- c) ak nemožno dokázať, ktorý dopravca spôsobil škodu, rozdelí sa náhrada škody medzi všetkých dopravcov s výnimkou tých dopravcov zúčastnených na preprave, ktorí dokážu, že škodu nespôsobili; rozdelenie sa vykoná v pomere príslušného podielu cestovného a prepravného, ktoré na nich pripadá.

2. Pri platobnej neschopnosti niektorého z týchto dopravcov sa nezaplatený podiel, ktorý na neho pripadá, rozdelí medzi ostatných dopravcov zúčastnených na preprave, a to v pomere cestovného a prepravného, ktoré na nich pripadá.

Článok 63

Konanie pri postihu

1. Dopravca, voči ktorému sa uplatňuje postih podľa článku 62, nemôže popierať platnosť výplaty náhrady dopravcom, ktorý uplatňuje tento postih, ak bola náhrada škody stanovená súdom a ak bol skôr menovaný dopravca riadne oboznámený s právnym sporom a týmto spôsobom mal možnosť do neho vstúpiť. Súd, ktorý vedie hlavný spor, určí lehoty na oznámenie sporu a na vstup do neho.
2. Dopravca, ktorý uplatňuje postih, musí podať len jednu žalobu na tom istom súde proti všetkým dopravcom, s ktorými sa nedohodol, inak stráca právo na postih voči tým dopravcom, ktorých nežaloval.
3. Súd je povinný v jednom rozsudku rozhodnúť o všetkých postihoch, o ktorých pojednáva.
4. Dopravca, ktorý chce uplatniť právo na postih súdnou cestou, môže uplatniť svoj nárok na príslušnom súde štátu, na území ktorého má jeden z dopravcov zúčastnených na preprave hlavné miesto podnikateľskej činnosti, pobočku alebo obchodné zastúpenie, prostredníctvom ktorých bola uzavretá prepravná zmluva.
5. Ak sa má podať žaloba voči viacerým dopravcom, žalujúci dopravca má možnosť volby medzi príslušnými súdmi podľa odseku 4.
6. Konanie pri postihu sa nesmie spájať s konaním o náhrade škody, ktoré iniciovala oprávnená osoba na základe prepravnej zmluvy.

Článok 64

Dohody o postihoch

Dopravcovia môžu medzi sebou uzavrieť dohody, ktoré sa odchyľujú od článkov 61 a 62.

PRÍLOHA II

**MINIMÁLNE INFORMÁCIE, KTORÉ MAJÚ POSKYTOVAŤ ŽELEZNIČNÉ PODNIKY A/ALEBO PREDAJCOVIA
PREPRAVNÝCH DOKLADOV**

ČASŤ I: INFORMÁCIE PRED CESTOU

Všeobecné podmienky uplatniteľné na zmluvu;

Cestovný poriadok a podmienky najrýchlejšej cesty;

Cestovný poriadok a podmienky najnižšieho cestovného;

Dostupnosť/prístupnosť, podmienky prístupu k zariadeniam pre osoby so zníženou pohyblivosťou a ich dostupnosť vo vlaku;

Prístupnosť a podmienky prístupu pre bicykle;

Dostupnosť sedadiel vo fajčiarskych a nefajčiarskych vozňoch, v prvej a druhej triede, ako aj v lôžkových a ležadlových vozňoch;

Všetky činnosti, ktoré môžu narušiť spoje alebo spôsobiť ich meškanie;

Dostupnosť služieb vo vlaku;

Postupy na reklamáciu stratenej batožiny;

Postupy na predloženie sťažností.

ČASŤ II: INFORMÁCIE POČAS CESTY

Služby vo vlaku

Nasledujúca stanica

Meškania

Hlavné prípoje

Otázky bezpečnosti

PRÍLOHA III

MINIMÁLNE NORMY KVALITY SLUŽIEB

Informácie a prepravné doklady;

Presnosť medzinárodných spojov a všeobecné zásady o narušeníach spojov;

Odrieknutie medzinárodných spojov;

Čistota železničného parku a zariadení na staniciach (kvalita vzduchu vo vozňoch, hygiena sociálnych zariadení atď.);

Prieskum spokojnosti zákazníkov;

Vybavovanie sťažností, vrátenie peňazí a náhrady škody v prípade nedodržania kvality;

Pomoc poskytovaná osobám so zníženou pohyblivosťou.

ODÔVODNENÉ STANOVISKO RADY

I. ÚVOD

Komisia 3. marca 2004 predložila návrh nariadenia o právach a povinnostiach cestujúcich v medzinárodnej železničnej preprave ako jeden zo štyroch návrhov tretieho železničného balíka ⁽¹⁾.

Európsky parlament 28. septembra 2005 prijal svoje stanovisko v prvom čítaní.

Rada 24. júla 2006 prijala svoju spoločnú pozíciu v súlade s článkom 251 zmluvy.

Pri plnení svojich úloh Rada zohľadnila stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽²⁾ a Výboru regiónov ⁽³⁾.

II. ANALÝZA SPOLOČNEJ POZÍCIE

1. Všeobecne

Rokovania o nariadení o právach a povinnostiach cestujúcich v medzinárodnej železničnej preprave sa uskutočnili na základe dvoch publikácií Európskej komisie, a to bielej knihy s názvom Európska dopravná politika na rok 2010: čas rozhodnutia ⁽⁴⁾ a oznámenia Rade a Európskemu parlamentu s názvom Na ceste k integrovanému Európskemu dopravnému priestoru ⁽⁵⁾. Komisia v týchto publikáciách zdôrazňuje potrebu, aby sa stredobodom európskej dopravnej politiky znovu stali užívatelia dopravného systému a aby sa skoncovalo s nedostatočnou úrovňou služieb medzinárodnej osobnej železničnej dopravy. Návrh nariadenia tiež reaguje na sťažnosti, ktoré Komisia dostala od európskych občanov a ktoré súvisia s nedostatočnou kvalitou služieb poskytovaných železničnými podnikmi v medzinárodnej osobnej železničnej preprave.

Spoločná pozícia, ktorú prijala Radou, preto ustanovuje pravidlá týkajúce sa:

- informácií, ktoré majú železničné podniky poskytovať, uzavretia prepravných zmlúv, vydávania prepravných dokladov a zavedenia počítačového informačného a rezervačného systému pre železničnú prepravu;
- zodpovednosti železničných podnikov a ich poistnej povinnosti voči cestujúcim a za ich batožinu;
- minimálnych povinností železničných podnikov voči cestujúcim v prípade meškaní, zmeškaných prípojov alebo odrieknutých spojov;
- ochrany osôb so zníženou pohyblivosťou, ktoré cestujú po železnici, a pomoci týmto osobám;
- vymedzenia a monitorovania noriem kvality medzinárodných spojov, riadenia rizík osobnej bezpečnosti cestujúcich a riešenia sťažností;
- všeobecných pravidiel presadzovania.

2. Kľúčové otázky politiky

i) Zlučiteľnosť s COTIF/CIV

Niektoré opatrenia, ktoré Komisia prezentovala vo svojom návrhu, vychádzali z ustanovení COTIF (Dohovor o medzinárodnej železničnej preprave) a jeho dodatku CIV (Jednotné právne predpisy pre zmluvu o medzinárodnej železničnej preprave cestujúcich a batožín).

⁽¹⁾ Ďalšie tri legislatívne návrhy sú:

- smernica, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 91/440/EHS o rozvoji železníc Spoločenstva (dokument 7147/04 TRANS 107 CODEC 335),
- smernica o osvedčovaní vlakových posádok obsluhujúcich lokomotívy a vlaky v železničnej sieti Spoločenstva (dokument 7148/04 TRANS 108 CODEC 336),
- nariadenie o kvalitatívnych požiadavkách na služby železničnej nákladnej prepravy (7150/04 TRANS 110 CODEC 338).

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 221, 8.9.2005, s. 8.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 71, 22.3.2005, s. 26.

⁽⁴⁾ dokument 11932/01 TRANS 131 AVIATION 70 MAR 76.

⁽⁵⁾ KOM(2002) 18, 23.1.2002.

Rada sa na zasadnutí 21. apríla 2005 rozhodla včleniť niektoré ustanovenia COTIF/CIV do nového znenia, aby sa zaručil súlad medzi legislatívou Spoločenstva a medzinárodnou dohodou. To sa dosiahlo úvodnými článkami (4, 10 a 13), ktoré odkazujú na úryvky z COTIF/CIV, ktoré tvoria prílohu I k nariadeniu. Uvedené ustanovenia umožňujú zlučiteľnosť s COTIF/CIV a vďaka nim nie je potrebné právne upravovať oblasti už zahrnuté v COTIF/CIV (pravidlá o prepravných zmluvách, zodpovednosť železničných podnikov voči cestujúcim a za ich batožinu, meškanie, zmeškané prípoje a odrieknutie spoja).

Európsky parlament si vo svojom stanovisku z prvého čítania zvolil podobný prístup a prijal pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, ktoré úplne alebo čiastočne vyzývajú na uplatňovanie príslušných ustanovení COTIF/CIV (pozmeňujúce a doplňujúce návrhy 138/rev + 32, 50, 80, 81, 83 a 108). Európsky parlament tiež navrhol vypustiť z pôvodného znenia Komisie niekoľko ustanovení, ktoré nie sú v súlade s CIV (napr. pozmeňujúce a doplňujúce návrhy 34, 35, 52, 53, 54 a 108).

ii) *Rozsah pôsobnosti*

Celkový rozsah pôsobnosti spoločnej pozície sa vzťahuje na medzinárodnú prepravu na vnútroštátnych a medzinárodných spojoch, ktoré prevádzkuje jeden alebo viacero železničných podnikov.

a) *Obmedzenia: vnútroštátne spoje*

Rada sa rozhodla obmedziť rozsah pôsobnosti v prípade meškaní, zmeškaných prípojov a odrieknutých spojov (kapitola IV) a noriem kvality služieb (kapitola VI, článok 25). Aby sa zabránilo nadbytočnému finančnému zaťaženiu, tieto ustanovenia sa vzťahujú len na medzinárodnú prepravu na medzinárodných spojoch, pričom vnútroštátne spoje sú vyňaté:

- (na časti medzinárodnej prepravy) povinnosti týkajúce sa náhrad a presmerovania, náhrady ceny prepravného dokladu a pomoci v prípade meškania pri príchode alebo odchode;
- všetky povinnosti týkajúce sa zriadenia, monitorovania a podávania správ o systémoch kvality služieb a ich riadení.

b) *Obmedzenia: dočasné výnimky*

Rada sa tiež rozhodla obmedziť rozsah pôsobnosti tejto spoločnej pozície, pokiaľ ustanovuje dočasné výnimky udelené členským štátom, na určité cezhraničné spoje a medzinárodné spoje, ak sa podstatná časť prepravy uskutočňuje mimo územia Spoločenstva. Členské štáty, ktoré takéto ustanovenia uplatňujú, to budú musieť oznámiť Komisii, ktorá určí, či je výnimka v súlade s ustanoveniami návrhu nariadenia.

Úmyslom Rady, tým že umožnila udeľovať takéto výnimky, bolo ponechať na členských štátoch, aby v takýchto výnimočných situáciách riešili tieto otázky, aby sa tým zabránilo nadbytočnému finančnému zaťaženiu poskytovateľov služieb.

c) *Rozšírený rozsah pôsobnosti: Osoby so zníženou pohyblivosťou*

Jedným z hlavných cieľov tohto návrhu nariadenia je dosiahnuť, aby bola železničná preprava dostupnejšia pre osoby so zníženou pohyblivosťou. Z tohto dôvodu sa Rada rozhodla ísť ďalej ako Komisia v jej návrhu a rozšíriť rozsah pôsobnosti ustanovení o osobách so zníženou pohyblivosťou aj na vnútroštátnu prepravu v medzinárodných spojoch.

Európsky parlament sa vo svojom stanovisku z prvého čítania rozhodol zaujať iný postup a uplatniť ustanovenia tohto návrhu nariadenia na všetkých cestujúcich v železničnej preprave (pozmeňujúci a doplňujúci návrh 11 a iné). Rada považuje takýto prístup za predčasný a uprednostňuje, aby bola jej spoločná pozícia doplnková k smernici o prístupe na trh, ktorá upravuje len otvorenie trhu medzinárodnej osobnej železničnej prepravy.

iii) *Počítačový informačný a rezervačný systém pre železničnú prepravu (CIRSRT)*

Na poskytovanie informácií a vydávanie prepravných dokladov v súlade s návrhom nariadenia Rada rozhodla zaviesť povinnosť pre železničné podniky a predajcov prepravných dokladov používať počítačový informačný a rezervačný systém pre železničnú prepravu (CIRSRT). Postupy na zriadenie tohto systému sú uvedené v článku 9 ods. 2, 3 a 4 spoločnej pozície Rady a opierajú sa o technické podmienky interoperability smernice 2001/16/ES⁽¹⁾ (kapitola II a príloha II, 2.5). Zriadením tohto systému sa Rada odklonila od návrhu Komisie, ktorá založila prístup k cestovným informáciám na systéme predajcov. Rada považovala zapojenie takýchto sprostredkovateľov za nadbytočné a preto rozhodla, že príslušné ustanovenia budú určené priamo železničným podnikom a predajcov prepravných dokladov.

iv) *Meškania, zmeškané prípoje a odrieknuté spoje*

Ako už bolo spomenuté, Rada sa rozhodla zosúladiť ustanovenia týkajúce sa zodpovednosti železničných podnikov v prípade meškania, zmeškaných prípojov a odrieknutých spojov s príslušnými kapitolami COTIF/CIV. Rada sa navyše rozhodla, že doplní aj osobitné ustanovenia o náhrade a presmerovaní, náhrade ceny prepravného dokladu a povinnosti poskytnúť cestujúcim pomoc v prípade meškania pri príchode alebo odchode. Pokiaľ ide o náhradu ceny prepravného dokladu je spoločná pozícia Rady bližšie k stanovisku Európskeho parlamentu (pozmeňujúci a doplňujúci návrh 61) a ustanovuje jednoduchšie a transparentnejšie riešenie, ako navrhovala Komisia. Prijaté ustanovenie berie do úvahy dĺžku meškania, ktorá slúži ako základ pre výšku náhrady. Rada navyše vytvorila flexibilnejší spôsob zaplatenia náhrady (poukážky a/alebo iné služby alebo hotovosť), ktorý sa tiež zhoduje s návrhom Európskeho parlamentu (pozmeňujúci a doplňujúci návrh 124).

v) *Osobitné ustanovenia o osobách so zníženou pohyblivosťou*

Spoločná pozícia Rady zaviedla s cieľom uľahčiť cestovanie po železnici osobitné ustanovenia, ktoré sa týkajú práv na prepravu, pomoci poskytovanú na železničných staniciach a vo vlakoch a podmienok, za ktorých sa takáto pomoc poskytuje, náhrady mobilného vybavenia a informácií poskytovaných osobám so zníženou pohyblivosťou. Týmto spôsobom sa Rada snaží zabezpečiť rovnaký prístup k železničnej preprave bez dodatočných poplatkov pre dotknutých cestujúcich. Rada je presvedčená, že tieto ustanovenia prispievajú k tomu, aby osoby so zníženou pohyblivosťou mohli využívať rovnaké dopravné príležitosti ako iní občania.

3. Ostatné otázky

i) *Bezpečnosť, sťažnosti a kvalita služieb*

Osobná bezpečnosť cestujúcich sa v poslednom období stala kľúčovou zásadou v oblasti dopravy. Z tohto dôvodu spoločná pozícia Rady obsahuje ustanovenia, ktoré zaväzujú zainteresované strany prijať primerané opatrenia po dohode s orgánmi verejnej moci na zabezpečenie osobnej bezpečnosti cestujúcich na železničných staniciach a vo vlakoch a na riadenie rizík. Rada sa držala návrhu Európskeho parlamentu (pozmeňujúci a doplňujúci návrh 100) a rozšírila tieto povinnosti na manažérov staníc.

Spoločná pozícia, ako ju prijala Rada, tiež zaväzuje železničné podniky v spolupráci s predajcami prepravných dokladov zaviesť mechanizmus riešenia sťažností, ktoré sa týkajú práv a povinností, na ktoré sa vzťahuje návrh nariadenia. Železničné podniky navyše budú musieť uverejňovať výročnú správu, ktorá bude uvádzať prijaté sťažnosti a ich riešenie.

Pokiaľ ide o kvalitu služieb, spoločná pozícia obsahuje ustanovenia, ktoré zaväzujú železničné podniky vymedziť normy kvality služieb a zaviesť systém riadenia kvality, aby udržali kvalitu služieb. Príloha III návrhu nariadenia obsahuje minimálny zoznam položiek, na ktoré sa musia tieto normy vzťahovať. Železničné podniky budú tiež povinné každoročne uverejňovať správu o činnosti z hľadiska kvality služieb.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 110, 20.4.2001, s. 1.

Zámerom Rady je prostredníctvom týchto opatrení posilniť ochranu spotrebiteľov v oblasti medzinárodnej osobnej železničnej prepravy a presadzovať zvýšenie noriem kvality služieb medzi železničnými podnikmi.

ii) *Presadzovanie*

Spoločná pozícia, ako ju prijala Rada, tiež ustanovuje povinnosť, aby členské štáty určili orgán (alebo orgány) zodpovedný za kontrolu presadzovania návrhu nariadenia. Spoločná pozícia tiež zaväzuje tieto orgány poverené kontrolou presadzovania, aby vzájomne spolupracovali a vymieňali si informácie s cieľom podporovať koordinované zásady pri prijímaní rozhodnutí v členských štátoch.

III. **ZÁVER**

Rada pri ustanovení svojej spoločnej pozície v plnej miere zohľadnila návrh Komisie a stanovisko Európskeho parlamentu v prvom čítaní. Pokiaľ ide o pozmeňujúce a doplňujúce návrhy Európskeho parlamentu, Rada konštatuje, že značný počet pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov bol v podstate, čiastočne alebo úplne už obsiahnutý v jej spoločnej pozícii. Rozhodnutie zamedziť duplicitnú právnu úpravu a integrovať určité ustanovenia COTIF/CIV jasne zdôrazňuje ducha porozumenia medzi dvoma spoluzákonodarcami.

Pokiaľ ide o hlavnú otázku rozporu, ktorou je včlenenie vnútroštátnej osobnej železničnej prepravy do rozsahu pôsobnosti návrhu nariadenia, Rada považuje svoj prístup za vyvážený a vhodnú reakciu.
